

Zuyd Hogeschool

Vertaalacademie

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande voltijd hbo-bacheloropleiding van de Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Zuyd Hogeschool is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2014 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 27 en 28 mei 2014.

Het visitatiepanel bestond uit:

Mevrouw prof. dr. L.M.J. van Vaerenbergh (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw prof. dr. L. Behiels (domeindeskundige)

Mevrouw drs. J.M. Pannebakker (domeindeskundige)

De heer N. Mia (studentlid)

Mevrouw drs. M. Schoots, freelance auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

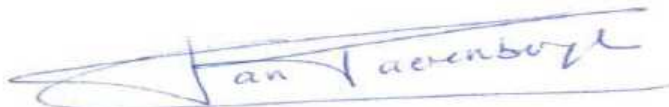
Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2014*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 8 juli 2014

Panelvoorzitter

Mevrouw prof. dr. L.M.J. van Vaerenbergh

Panelsecretaris

Mevrouw drs. M. Schoots

Samenvatting

Het panel beoordeelt de voltijdse opleiding Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool in haar geheel als **goed**.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding is de enige bekostigde voltijd hbo-bachelor vertaalopleiding in Nederland en leidt studenten op tot vertaler, tolk of andere gerelateerde beroepsbeoefenaars. Afgestudeerden mogen de titel Bachelor of Translation (BTr) voeren. De opleiding hanteert acht eindcompetenties, die direct zijn afgeleid van de nationaal en internationaal gevalideerde landelijke competenties voor vertaalopleidingen. De eindcompetenties zijn goedgekeurd door de werkveldcommissie en worden regelmatig geactualiseerd. De competenties zijn op eigen wijze uitgewerkt in drie opbouwende niveaus en sluiten aan bij de Dublin descriptoren, de generieke hbo-competenties en de domeincompetenties van de Bachelor of Business Administration. De opleiding neemt deel aan verschillende internationale netwerken en heeft een actieve werkveldcommissie. Hierdoor heeft de opleiding een sterke band met het (inter)nationale werkveld. Het panel beoordeelt standaard 1 als goed.

Programma

De opleiding bestaat uit 240 EC en kan worden behaald in vier jaar. Het programma is een logische vertaling van de eindcompetenties. Er is een goede verticale en horizontale samenhang en de opleiding bouwt logisch op in niveau en zelfstandigheid van de student. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en een aanvullende eis voor studenten met een havo of vwo vooropleiding die Duits of Frans kiezen in de opleiding. Door intensieve begeleiding en een start op beginniveau met taalvaardigheid neemt de opleiding eventuele studiebelemmeringen weg. Toch is de uitval relatief hoog en de opleiding heeft een aantal maatregelen (voor)genomen om dit tegen te gaan zoals de studiekeuzecheck, extra studiebegeleiding en een vaste mentor. Er zijn adequate voorzieningen en regelingen voor studenten met een functiebeperking.

De inhoud van het programma stelt studenten goed in staat om de eindkwalificaties te bereiken. De aangeboden kennis ondersteunt praktijkvaardigheden en betreft onder andere taal, cultuur, land, volk, vertaaltechnieken, vertaalinstrumenten (ICT), vertaalstrategie en de toepassingsgebieden. De literatuur en aanvullende lesmaterialen zijn actueel en van een goed niveau. Beroepsvaardigheden komen ruim aan bod in onder andere stages, praktijksimulaties en het Skills lab. De opleiding heeft verschillende internationale contacten en samenwerkingsverbanden en studenten krijgen in het programma ruim de gelegenheid om zich internationaal te oriënteren. Studenten leren een onderzoekende houding en moeten het vertaalproces kunnen verantwoorden met bronnen. De opleiding zou een meer leidende en innovatieve rol in het werkveld kunnen innemen, mede met hulp van onderzoek. De opleiding hanteert een goed uitgewerkt en beroepsgericht didactisch concept van competentiegericht leren dat past bij de aard van de opleiding. De werkvormen zijn afwisselend, interactief en uitdagend en het Skills lab, het Taalcafé en Studio zijn toonaangevend. De begeleiding bij de verschillende werkvormen is zeer intensief en op maat voor de individuele student. Het panel beoordeelt de standaarden 2, 3, 5 en 6 als goed, standaard 4 als excellent en standaard 7 als voldoende.

Personeel

De kernwaarden van het personeelsbeleid zijn aandacht, vertrouwen, professionaliteit en praktijkgerichtheid. Docenten zijn tevreden over de inhoud van het werk, het perspectief, de werksfeer en de direct leidinggevende. Er is een vaste functionerings- en beoordelingscyclus en ook daarbuiten kunnen docenten wensen voor ontwikkeling goed kenbaar maken en worden ze hierin ruim gefaciliteerd. Er is een adequaat aanstellingsbeleid en docenten professionaliseren zich onder andere door het volgen van trainingen, opleidingen en het bijwonen van (inter)nationale toonaangevende congressen. Docenten zijn goed gekwalificeerd om het programma uit te voeren en overtreffen de eis van 80 procent mastergraad in 2015. De docent-student ratio is gunstig met 1:18 maar de werkdruk wordt als hoog ervaren. Op de korte termijn belemmert dit de uitvoering van het programma en het werkplezier niet, maar het management heeft toch maatregelen genomen door uitbreiding van de formatie en meer beschikbare uren. Met meer capaciteit zou de opleiding een meer leidende rol moeten innemen voor onderzoek en werkveldontwikkelingen, wat bijdraagt aan de innovatie van de opleiding en het werkveld. Het panel beoordeelt de standaarden 8 en 9 als goed en standaard 10 als voldoende.

Voorzieningen

De opleiding deelt het gebouw met de andere opleidingen van de Faculteit International Business and Communication. Het gebouw heeft een rustige en prettige sfeer en biedt voldoende werkplekken en leslokalen van voldoende kwaliteit. De bibliotheek beschikt over boeken, tijdschriften en audiovisuele media en studenten hebben beschikking over een ruime digitale collectie van databanken, e-journals en woordenboeken. Er zijn voldoende licenties beschikbaar van het vertaalprogramma Trados en voldoende computers beschikbaar voor studenten. Studenten worden verder ondersteund via digitale systemen zoals Blackboard, intranet, Facebook en een uitstekend werkende app voor onder andere roosters en e-mail. De informatievoorziening is goed. De studiebegeleiding door docenten en de studieloopbaanbegeleiding zijn uitgebreid en zeer persoonlijk. Het panel beoordeelt standaard 11 als voldoende en standaard 12 als goed.

Kwaliteitszorg

De opleiding heeft een goed werkend systeem van kwaliteitszorg, dat recent geformaliseerd is in een Kwaliteitshandboek. Er wordt in ruime mate schriftelijk en mondeling geëvalueerd via onder andere de NSE, blokevaluaties, alumni enquêtes en stage enquêtes. De opleiding heeft meetbare opleidingsspecifieke streefdoelen geformuleerd. De opleiding formuleert verbetermaatregelen in verbeterplannen en neemt snel en flexibel actie als evaluatieresultaten opvallend of tegenvallend zijn. Verbeterpunten die het vorige visitatiepanel heeft aangegeven zijn aantoonbaar verbeterd. Stakeholders zoals studenten, docenten, werkveldcommissie en alumni worden actief betrokken bij evaluaties en verbetermaatregelen en voelen zich gehoord door de opleiding. Het panel beoordeelt de standaarden 13, 14 en 15 als goed.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft een goed en schriftelijk vastgelegd toetsbeleid en zet een variatie aan voornamelijk praktijkgerichte, individuele en integrale toetsvormen in. De beoordelingen worden gefaciliteerd door geschikte beoordelingsformulieren, handleidingen, correctiemodellen, antwoordsleutels en de regelingen in het OER. Studenten krijgen ruime mondelinge en schriftelijke feedback tijdens lessen en bij beoordelingen.

De kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling is goed georganiseerd en de Examencommissie en Toetscommissie hebben hierin een onafhankelijke en sturende rol. 88 procent van de afgestudeerden heeft na één maand een baan als vertaler, tolk of een verwante functie. Alumni voelen zich door de opleiding goed voorbereid op hun werk en het werkveld is tevreden over het functioneren van afgestudeerden. De afstudeerfase bestaat uit drie toetsen in het derde en vierde studiejaar: het lees- en vertaalproject, het vertaalwerkstuk vreemde taal – moedertaal en de externe vertaalstage. De combinatie van deze drie onderdelen stelt studenten in staat om alle eindcompetenties op hbo-bachelorniveau aan te tonen. Studenten worden tijdens de opleiding goed voorbereid op het maken van deze drie producten door het maken van opdrachten van dezelfde aard. Het afstudeerproces kent vaste formats en stappen en het werkveld wordt betrokken bij de beoordeling. Het gerealiseerde eindniveau is goed. Het panel beoordeelt standaard 16 als goed.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Programma	14
	Standaard 2 Oriëntatie van het programma	15
	Standaard 3 Inhoud van het programma	18
	Standaard 4 Vormgeving van het programma	19
	Standaard 5 Instroom	20
	Standaard 6 Studeerbaarheid	21
	Standaard 7 Duur	22
	Personeel	23
	Standaard 8 Personeelsbeleid	23
	Standaard 9 Kwaliteit van het personeel	24
	Standaard 10 Kwantiteit van het personeel	25
	Voorzieningen	26
	Standaard 11 Materiële voorzieningen	26
	Standaard 12 Studiebegeleiding	27
	Kwaliteitszorg	29
	Standaard 13 Evaluatie resultaten	29
	Standaard 14 Verbetermaatregelen	30
	Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg	31
	Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	32
	Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	32
3	Eindoordeel over de opleiding	37
4	Aanbevelingen	39
5	Bijlagen	41
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	43
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	47
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	53
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	59
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	63
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	71
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	73

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Vertaalacademie
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34098
3. Oriëntatie en niveau	Hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Variant	Voltijd
6. Locatie	Maastricht
7. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 19-20 juni 2008 Besluit NVAO: 7 oktober 2009
8. Code of conduct	Zuyd Hogeschool onderschrijft de Code of Conduct

Administratieve gegevens van de instelling

9. Naam instelling	Zuyd Hogeschool
10. Status instelling	Bekostigd
11. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Zal plaatsvinden in december 2014

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Cohort	Instroom ¹	Uitval eerste jaar	Uitval bachelor	Rendement hoofdfase
2012 - 2013	65	43 (66%)	nog niet bekend	nog niet bekend
2011 - 2012	66	44 (67%)	Nog niet bekend	nog niet bekend
2010 - 2011	57	39 (68%)	Nog niet bekend	nog niet bekend
2009 - 2010	67	50 (75%)	Nog niet bekend	Nog niet bekend
2008 - 2009	60	44 (73%)	2 (13%)	13 (81%)
2007 - 2008	59	37 (63%)	2 (9%)	19 (86%)
2006 - 2007			4 (18%)	17 (77%)
2005 - 2006			5 (26%)	13 (68%)
2004 - 2005			2 (11%)	15 (83%)
Gerealiseerde docent-student ratio	1:17,6			
Docentkwaliteit	Aantal masters: 88.5%		PhD: 23.5%	
Gemiddeld aantal contacturen per week	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
	12,1	8,4	5,6 (alleen 2 ^e semester)	2,3 (alleen 1 ^e semester)

¹ Door de definitie die DUO hanteert is het aantal inschrijvingen in deze tabel fors lager dan het aantal feitelijke inschrijvingen (instroom) in de opleiding.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3, de aanbevelingen in hoofdstuk 4.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Beroep

De Vertaalacademie leidt studenten op tot startbekwame vertalers, tolken en beroepsbeoefenaars voor wie vertalen of tolken een cruciale rol spelen zoals (project)managers van vertaalprojecten. Afgestudeerden kunnen de titel Bachelor of Translation (BTr) voeren. Binnen Nederland en Europa is de opleiding de enige bekostigde voltijd vertaalopleiding op hbo-bachelorniveau. In Nederland zijn er wel andere vertaalopleidingen die onbekostigd zijn of in deeltijd worden aangeboden. Samen met deze opleidingen vormt de opleiding het landelijk Overleg Vertaalopleidingen Nederland (OVN). Afgestudeerden werken als (freelance) vertaler, tolk, ondertitelaar, lokaliseerder, medewerker internationale communicatie, terminoloog, revisor, redacteur, (project)manager in een vertaalcontext, tekstschrijver of taaldocent.

Eindkwalificaties

De eindcompetenties die de opleiding hanteert, zijn afgeleid van de competenties die in het OVN in 2010 zijn vastgesteld. Deze landelijke competenties worden door het Platform Sector Tolken en Vertalen in Nederland (PSTEVIN) erkend als de startcompetenties voor vertalers en tolken in de (inter)nationale beroepspraktijk. De competenties zijn mede gebaseerd op de competenties van de European Masters in Translation en de Europese norm voor vertaaldiensten en ze gelden in Nederland als basiskwalificatie voor registratie in het Kwaliteitsregister voor beëdigde tolken en vertalers. De opleiding hanteert acht eindcompetenties, die inhoudelijk overeenkomen met de zes landelijk vastgestelde competenties. De eindcompetenties zijn in november 2013 voor het laatst bijgesteld en geaccordeerd door de werkveldcommissie van de opleiding. In een competentiematrix en het Toetsplan heeft de opleiding op overtuigende wijze beschreven hoe de eindcompetenties samenhangen met de Dublin descriptoren, de generieke hbo-competenties en de domeincompetenties van de Bachelor of Business Administration. De opleiding heeft de eindcompetenties verdeeld in drie logisch opbouwende niveaus, die aansluiten bij drie opleidingsfasen (propedeuse, hoofdfase jaar 2 en hoofdfase jaar 3 en 4). In het Opleidingsprofiel (2014) staat schematisch uitgewerkt hoe de eindcompetenties verdeeld zijn over de verschillende studiejaren en programma onderdelen.

Relatie (inter)nationaal werkveld

De opleiding houdt contact met de nationale en (inter)nationale beroepspraktijk door onder andere deel te nemen aan het PSTEVIN, het OVN, het CIUTI Forum (Conférence Internationale permanente d'instituts Universitaires de Traducteurs et Interprètes) en het EU-project Optimale (Optimising Professional Translator Training in a Multilingual Europe). De opleiding werkt samen met internationale opleidingen op masterniveau, maar kiest vanuit die samenwerking bewust voor een eigen beroepsgerichte insteek op hbo-bachelorniveau. Bij de oprichting in 1981 is er gekozen voor de locatie Maastricht vanwege de geografische positie in Europa en de nabijheid van de vreemde talen Duits en Frans. Docenten nemen regelmatig deel aan verschillende nationale en internationale congressen, workshops en symposia zoals het congres van de European Masters in Translation, het Nationaal Vertaalcongres van Teamwork, het congres van de VViN (Vereniging van Vertaalbureaus in Nederland) en workshops van Teamwork.

Ook blijft de opleiding op de hoogte van de ontwikkelingen in de beroepspraktijk via de werkveldcommissie en door contacten met stagebedrijven. De werkveldcommissie komt vier keer per jaar bij elkaar om de opleiding gevraagd en ongevraagd advies te geven. De leden van de commissie komen uit verschillende segmenten van de vertaal- en tolkpraktijk en een deel van de leden is alumnus van de opleiding. Naast advies geven de leden van de werkveldcommissie en andere betrokkenen uit het werkveld ook lezingen en trainingen aan studenten over actuele onderwerpen, vertaalberoepen en sollicitaties. De opleiding heeft naar mening van het panel een sterke band met het werkveld via deelname aan de genoemde (inter)nationale netwerken en door de nauwe samenwerking met de werkveldcommissie.

Overwegingen en conclusie

De eindcompetenties die de opleiding hanteert zijn afgeleid van landelijke competenties die in ruime mate zijn gevalideerd door het (inter)nationale werkveld en zijn afgestemd op andere vertaalopleidingen in Europa. De opleiding kiest hierbij een eigen indeling en uitwerking van de eindcompetenties en een internationaal gezien unieke insteek op hbo-bachelorniveau. De eindcompetenties zijn verdeeld in drie opbouwende niveaus die aansluiten op drie opleidingsfasen. De opleiding heeft een sterke binding met zowel de nationale als de internationale praktijk door een actieve rol van de werkveldcommissie en deelname aan relevante (inter)nationale netwerken. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Programma

Beschrijving van het programma

De opleiding werkt sinds 2011 aan een curriculumaanpassing die in het studiejaar 2015-2016 wordt afgerond. De aanpassing is gebaseerd op actuele ontwikkelingen in het werkveld en de intentie om het programma duurzaam te versterken. De curriculumcommissie heeft het voortouw bij wijzigingen in het curriculum en de werkveldcommissie heeft de curriculumaanpassing goedgekeurd. In het nieuwe curriculum is onder andere meer aandacht voor tolken, projectmanagement, machine translation en post-editing.

De opleiding biedt een vierjarig voltijds programma aan, waarvan elk studiejaar is verdeeld in vier blokken van 15 EC. In de eerste twee jaar zijn Nederlands en Engels verplichte talen. Daarnaast kiezen studenten een keuzetaal: Spaans, Frans of Duits. De opleiding bestaat het eerste jaar vooral uit taalvaardigheid voor Engels, Nederlands en de keuzetaal. Ook wordt er aandacht besteed aan kennis van land en cultuur van de keuzetaal.

In het tweede studiejaar komen daar vertaal- en tolkvaardigheden bij. De studenten kunnen vanaf het tweede studiejaar kiezen uit drie toepassingsgebieden: recht, economie en techniek. In het derde en vierde jaar richten studenten zich op het consolideren, verdiepen en uitbreiden van kennis en op de specialisatie. In het derde jaar wordt de keuzetaal (Engels, Duits, Frans of Spaans) de hoofdtaal naast Nederlands en doen studenten een taalstage in het buitenland. Ook kiezen studenten één van de vier specialisaties: vakspecialistisch vertalen, lokaliseren (vertalen binnen software toepassingen), ondertitelen of tolken. De specialisaties zijn geen afstudeerrichtingen, alle studenten studeren af als vertaler op dezelfde type eindwerken. In het vierde jaar richt de opleiding zich op het vakspecifiek vertalen en is er aandacht voor projectmanagement en beroepsoriëntatie. De afstudeerfase start in het derde jaar en bestaat uit een vertaaltoets in jaar 3, een vertaalstage in jaar 4 en een werkstuk vakspecifiek vertalen in jaar 4.

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk.

Bevindingen

Kennis

De opleiding heeft een praktijkgerichte insteek waarbij kennis ondersteunend is aan praktijkvaardigheden. Docenten zijn verantwoordelijk voor de selectie van vakliteratuur en andere lesmaterialen. Nieuwe didactische thema's worden eerst in proeftrainingen aangeboden via het X-lab van de opleiding (zie standaard 11), waarna deze eventueel een vaste plaats krijgen in het curriculum. Hierdoor is geborgd dat aanpassingen overdacht worden ingevoerd. De opleiding biedt onder andere theorie aan voor taal, cultuur, land, volk, vertaaltechnieken, vertaalinstrumenten (ICT), vertaalstrategie en de toepassingsgebieden recht, economie en techniek. Verder komen studenten in aanraking met het thema ondernemerschap in het Skills lab (zie verderop bij deze standaard bij 'Beroepsvaardigheden') en de externe stage. De opleiding is voornemens om ondernemerschap breder aan bod te laten komen in de opleiding vanwege het toenemende aantal afgestudeerden dat gaat werken als freelancer. Voor onder andere het thema tolken werkt de opleiding samen met de Hogeschool voor Tolken en Vertalen in Utrecht en de Universität Mainz-Germersheim (Duitsland). Het panel is tevreden over het kennisniveau van studenten en stelt vast dat er adequate handboeken voor taal en grammatica worden gebruikt. De blokboeken bieden concrete studie-informatie per blok en in de studiehandleidingen staan zowel praktische informatie als inhoudelijke aanvullingen op de handboeken. Deze aanvullende studiematerialen zijn passend en uitgebreid, worden actueel gehouden door docenten en bieden docenten de mogelijkheid om materialen direct af te stemmen op de groep doordat docenten ze zelf samenstellen. De kennis van de toepassingsgebieden bouwt logisch op en er worden adequate lesmiddelen aangeboden om deze kennis op te doen. De gebruikte lesmaterialen zijn internationaal up-to-date en in overeenstemming met de doelstelling van praktijkgerichtheid van de opleiding. In de NSE 2013 beoordelen studenten de inhoud van de opleiding gemiddeld met een 4,04 op een vijfpuntschaal. Medewerkers beoordelen de kwaliteit van het opleidingsprogramma in het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) in 2014 met een 8,8 op een tienpuntschaal.

Beroepsvaardigheden

De opleiding is sterk gericht op het leren van beroepsvaardigheden en biedt studenten ruime mogelijkheden om deze te ontwikkelen. Het panel ziet dit bevestigd in het curriculum en de gesprekken met studenten en docenten tijdens het visitatiebezoek. In de NSE 2013 beoordelen studenten de opgedane algemene vaardigheden gemiddeld met een 3,97, de voorbereiding op de beroepsloopbaan met een 4,01 en het contact met de beroepspraktijk met een 4,08. Studenten nemen deel aan snuffelstages, een buitenlandse taalstage, een vertaalstage, praktijksimulaties, het Skills lab en oefenen met ICT vertaalprogramma's. De snuffelstages bestaan uit korte kennismakingsbezoeken aan vertaalbureaus. De buitenlandse taalstage is een werkstage of een combinatie van werken en studeren, waarin studenten zich verder bekwamen in de gekozen hoofdtal en kennis opdoen van het land en de cultuur. De vertaalstage vindt plaats bij een vertaalbureau, waar studenten meewerken in de praktijk. Er zijn tijdens de opleiding meerdere praktijksimulaties, waarvan werken bij het interne simulatievertaalbureau (het Skills lab) een voorbeeld is. Studenten maken een aantal vertalingen en revisies, die worden becommentarieerd door de vierdejaarsstudenten die dit bureau bemannen en aansturen. In het vierde studiejaar werken studenten acht tot tien weken in het Skills lab. Omdat het gebruik van ICT vertaalprogramma's in de praktijk voortdurend evolueert, leert de opleiding studenten een aantal basisprincipes waarmee ze zich tijdens stages en in hun eerste baan verder kunnen bekwamen in het gebruik van verschillende vertaalprogramma's. De opleiding heeft hiertoe licenties van actuele vertaalprogramma's die studenten gebruiken tijdens hun studie. Alumni geven in de gesprekken met het panel aan dat dit een goede basis voor de praktijk geeft. De opleiding neemt per september 2014 een specifieke ICT-docent aan.

De opleiding volgt de ontwikkelingen in de beroepspraktijk onder andere door te participeren in diverse landelijke gremia zoals het OVN en het PSTEVIN. De opleiding werkt nauw samen met de werkveldcommissie om het curriculum actueel te houden (zie standaard 1). Stageverleners geven advies over de invulling van de eindcompetenties en het curriculum via enquêtes en beoordelingsformulieren, tijdens bezoeken van stagedocenten en bij informele contacten.

Onderzoeksvaardigheden

Aansluitend bij de beroepsgerichtheid van de opleiding, is het onderzoek in de opleiding productgericht. Het betreft een onderzoekende houding bij het produceren van een beroepsproduct (bijvoorbeeld een vertaalde tekst) en een verantwoording van de tijdens dit proces gevolgde stappen en gemaakte keuzes. In de NSE 2013 beoordelen studenten de opgedane onderzoeksvaardigheden gemiddeld met een 3,56 en het panel acht een beroepsgerichte insteek van onderzoek passend voor de opleiding. De opleiding stimuleert vanaf het eerste studiejaar een onderzoekende houding en studenten bevestigen in de gesprekken met het panel dat zij in bijna elk vak onderzoeksvaardigheden toepassen. Studenten leren om een brontekstanalyse te maken, de doelttekst te situeren en de vertaalstrategie te expliciteren. Tijdens het vertalen zelf dienen studenten zichzelf steeds kritische vragen te stellen over passende vertaalstrategieën en bronnen. Bovendien dienen studenten de geraadpleegde bronnen en de gevonden resultaten te valideren op juistheid en toepasbaarheid binnen de vertaling. Bij het afstuderen leggen studenten deze overwegingen bijvoorbeeld vast in een algemene inleiding op de vertaling, een inleiding op het toepassingsgebied en gedetailleerde commentaren.

De opleiding heeft ambities om onderzoek breder in te zetten, maar het ontbrak tot nu toe aan menskracht en ervaring. De opleiding zal in 2015 gaan samenwerken met en participeren in het lectoraat Algemene Toegepaste Vertaalwetenschap van de Hogeschool voor Tolken en Vertalen in Utrecht.

In samenwerking met dit lectoraat, heeft de opleiding ervoor gekozen om zich in ieder geval te gaan richten op onderzoek naar vertaaldidactiek en vanaf september 2014 start hiertoe een onderzoeker aan de opleiding. Tijdens een gezamenlijke studiedag in 2015 zal besproken worden hoe het gezamenlijke onderzoek binnen dit lectoraat wordt vormgegeven en worden de exacte thema's gekozen. Het panel vindt dit een positieve ontwikkeling en ziet mogelijkheden voor de opleiding om –naast het onderzoeken van vertaaldidactiek- vanuit het nieuwe lectoraat actief samen te gaan werken met het werkveld aan innovatie van het beroep van vertaler. Op die manier kan de opleiding een voortrekkersrol in het werkveld gaan vervullen, in plaats van alleen het volgen van werkveldontwikkelingen.

Internationale oriëntatie

Het beroep van vertaler is bij uitstek een internationaal beroep, waarin de vertaler te maken krijgt met verschillende talen en culturen. Studenten dienen hiertoe zowel de brontaal en –cultuur als de doeltaal en –cultuur goed te kennen. In lijn met het faculteitsbeleid heeft de opleiding een internationale focus die zij 'educating global minds' noemt. In alle vertaal- en tolklessen komen taal en cultuur aan bod en worden bron- en doeltaal en cultuur met elkaar vergeleken en geanalyseerd. Ook in de stages en praktijksimulaties wordt de nadruk gelegd op de internationale component van het beroep. Daarnaast zijn er elk jaar een aantal uitwisselingsstudenten (via het Erasmus programma) die aan de vertaalacademie studeren. De opleiding heeft ruime contacten met het internationale opleidings- en werkveld via beroepsverenigingen (zie standaard 1), internationale stageplaatsen en buitenlandse vertaalopleidingen. De opleiding werkt samen met opleidingen in het buitenland voor bijvoorbeeld de doorstroming van afgestudeerden naar onder andere de masteropleidingen tolken van de Universität Mainz-Germersheim en de KU Leuven. Docenten van buitenlandse partnerinstellingen participeren in de uitvoering van het curriculum (bijvoorbeeld bij het cursusonderdeel Vertaalwetenschap in het derde studiejaar). Docenten van de opleiding nemen deel aan internationale congressen en het programma bevat een International Week voor studenten en docenten. Ook stelt de opleiding haar studenten in de gelegenheid om de lezingen in Maastricht van het congres International Maastricht- Łódź Duo Colloquium on 'Translation and Meaning' bij te wonen.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een beroepsgerichte insteek waarbij kennis en theorie ondersteunend zijn aan beroepsvaardigheden. De aangeboden kennis heeft diepgang, is actueel en sluit goed aan bij de beroepsgerichte visie van de opleiding. De kwaliteit van de literatuur is goed en de studiehandleidingen en blokboeken worden door het panel als zeer positief beoordeeld. Er is ruime aandacht voor de ontwikkeling van beroepsvaardigheden. De opleiding gebruikt onderzoek als ondersteunend aan het produceren van beroepsproducten en het panel acht dit passend voor een hbo-bacheloropleiding. Studenten oriënteren zich in de opleiding in ruime mate op internationale ontwikkelingen in het werkveld. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3   Inhoud van het programma

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Relatie beoogde eindkwalificaties en programma

Het onderwijsprogramma is een vertaling van de eindcompetenties van de opleiding. Voor alle blokken zijn in de Studiegids periodedoelen opgesteld in termen van kerncompetenties, ondersteunende vaardigheden en houdingsaspecten. Deze zijn een uitwerking van de eindcompetenties. In de studiehandleidingen staan de leerdoelen voor de verschillende onderdelen. In het Toetsplan laat de opleiding zien op welke wijze de eindcompetenties samenhangen met de verschillende curriculumonderdelen, werkvormen en toetsen.

Samenhang programma

De verticale en horizontale samenhang tussen de programmaonderdelen zijn adequaat beschreven in de studiegids, de studiehandleidingen, het Toetsplan en de OER. De verticale samenhang is geborgd door de opbouw volgens de drie competentieniveaus die de opleiding hanteert. Hierbij nemen de complexiteit en mate van zelfstandigheid toe naarmate de opleiding vordert. De opleiding start met taalvaardigheid en bouwt op in complexiteit als dit gecombineerd wordt met vertaalvaardigheden en later met de verschillende specialisaties en toepassingsgebieden. Door een toename van praktijkgerichte werkvormen en simulaties gedurende de opleiding, studeren studenten steeds zelfstandiger. Taal- en vertaalvakken worden gecombineerd met ondersteunende cursussen voor onder andere ICT, projectmanagement, vertaalwetenschap, competentie management (studieloopbaanbegeleiding) en de toepassingsgebieden. Vanaf het tweede studiejaar wordt er een buitenschools programma aangeboden, waarbij met ondersteunende vakken, begeleiding en terugkomdagen geborgd wordt dat het buitenschoolse programma samenhangt met het binnenschoolse programma. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat docenten veel met elkaar afstemmen waardoor vakken goed op elkaar aansluiten. Studenten ervaren geen 'struikelvakken' en vinden de opbouw van de opleiding prettig en logisch. Studenten beoordelen de samenhang tussen de verschillende onderdelen van de opleiding in de NSE 2013 met een 3,94. Het panel is van mening dat de opleiding logisch opbouwt in niveau en dat taal-, vertaal- en ondersteunende vakken goed op elkaar aansluiten.

Overwegingen en conclusie

Het programma is een uitwerking van de eindcompetenties van de opleiding. De relatie tussen de eindcompetenties en het programma staat duidelijk beschreven in de Studiegids en het Toetsplan. De opleiding bouwt logisch op in niveau en er is een goede verticale en horizontale samenhang tussen de verschillende programmaonderdelen. De samenhang en opbouw zijn duidelijk verantwoord in onderliggende documenten. De inhoud van het programma stelt studenten goed in staat om de eindkwalificaties te bereiken. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 4   Vormgeving van het programma

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Didactisch concept

De opleiding gaat uit van competentiegericht onderwijs, waarbij studenten met een kritische en onderzoekende houding werken aan realistische beroepstaken van oplopende moeilijkheidsgraad en complexiteit. De opleiding volgt hierbij de onderwijsvisie van Zuyd: praktijkgerichte leeromgeving, verbinding van onderzoek met onderwijs en leren in leergemeenschappen. Studenten werken aanvankelijk in kleine groepjes aan de beroepstaken onder directe aansturing van docenten. In de loop van het tweede studiejaar gaan studenten steeds meer individueel en zelfstandig werken. Naast docentbegeleiding wordt ook de beroepspraktijk ingezet voor de begeleiding, bij onder andere simulaties, trainingen en beroepsoriëntatie. Het panel acht het didactisch concept goed uitgewerkt en toegepast, en passend bij het karakter en de doelstellingen van de opleiding.

Werkvormen

De opleiding biedt studenten een ruime variatie aan werkvormen: werkcolleges, hoorcolleges, practica, praktijksimulaties, stages en begeleide en onbegeleide zelfstudie. Waar mogelijk en relevant wordt de beroepspraktijk ingeschakeld voor begeleiding en simulatieprojecten. De werkcolleges zijn interactieve colleges voor taalbeheersing, vertalen, terminologie en de specialisaties. Studenten werken er in kleine groepen of individueel aan opdrachten onder begeleiding van een docent. Hoorcolleges worden gebruikt voor de toepassingsgebieden en vertaalwetenschap en zijn zo veel mogelijk interactief. In het eerste studiejaar werken studenten aan een digitaal portfolio dat hun persoonlijke studievoortgang ondersteunt en vastlegt binnen de studieloopbaanbegeleiding. Het panel is –op basis van de gesprekken met studenten, alumni en docenten- onder de indruk van de praktijkgerichtheid van de werkvormen, de betrokkenheid van het werkveld hierbij en de uitstekende begeleiding van studenten. In de NSE 2013 scoren de gehanteerde werkvormen een 3,70, de groepsgrootte een 4,07 en de praktijkgerichtheid een 4,13. Het panel is in het bijzonder positief over het Skills lab (zie standaard 2), het Taalcafé en het leercentrum Studio. Het panel vindt deze werkvormen toonaangevend en een voorbeeld voor andere opleidingen vanwege de beroepsgerichte intensieve begeleiding op maat. De opleiding heeft dan ook een belangrijke rol gehad bij het oprichten van het International Network of Simulated Translation Bureaus. In het Taalcafé wordt onder begeleiding van een docent twee uur per week alleen Frans met elkaar gesproken. Het betreft een experiment dat eventueel later met andere talen wordt uitgebreid. Studio is een aan de studieloopbaanbegeleiding gekoppeld leerprogramma dat zich richt op het ‘leren leren’, waarbij studenten met studievaardigheden persoonlijk worden geholpen. Voor eerstejaars studenten is Studio verplicht. Ook de begeleiding in de andere werkvormen is naar mening van het panel intensief en op maat. Docenten zijn goed beschikbaar en zeer bereid om studenten (extra) te helpen en het management ondersteunt deze werkwijze.

Overwegingen en conclusie

Het didactisch concept van competentiegericht leren sluit zeer goed aan op de doelstellingen van de opleiding en de uitgangspunten van Zuyd. Studenten studeren gedurende de opleiding in toenemende mate zelfstandig en worden in zeer ruime mate begeleid door docenten en vertegenwoordigers uit het werkveld. De opleiding zet een ruime variatie aan praktijkgerichte werkvormen in die de student aanzetten tot leren, waarbij interactie, beroepsgerichtheid en intensieve begeleiding op maat leidend zijn. Een deel van de werkvormen zijn naar mening van het panel toonaangevend en een voorbeeld voor andere opleidingen wat betreft praktijkgerichtheid en didactische uitvoering. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **excellent**.

Standaard 5   Instroom

<i>Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.</i>

Bevindingen

Toelatingseisen en aansluiting instroomniveau

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen van een vwo, havo of mbo niveau 4 vooropleiding. Daarnaast moeten havo- en vwo-studenten Engels in hun pakket hebben en studenten die in de opleiding kiezen voor Duits of Frans ook deze tweede taal in hun pakket hebben. Voor mbo studenten geldt dit niet, omdat in de meeste mbo opleidingen geen tweede vreemde taal wordt aangeboden. Voor studenten die Spaans kiezen in de opleiding, geldt geen aanvullende eis voor Spaanse taal omdat deze taal nauwelijks wordt aangeboden op middelbare scholen en mbo's. Examinatoren en studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat de opleiding goede lessen Spaanse taal aanbieden, waardoor het gewenste niveau van de taal haalbaar is voor studenten. Examinatoren zien zelfs dat studenten die voor Spaans kiezen, op basis van persoonlijke motivatie vaak meer tijd aan taalverwerving besteden buiten hun studie dan andere studenten.

Door het leercentrum Studio en de persoonlijke begeleiding worden studenten op weg geholpen met studievaardigheden. De opleiding begint wat betreft taalniveau op het beginniveau, zodat alle instromende studenten -ook die met een mbo vooropleiding-aansluiting vinden. Uiteraard is het tempo waarin taalaspecten worden behandeld hoger dan op een middelbare school. Studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat zij dit als prettig ervaren, ook als zij al een tweede vreemde taal op de middelbare school hebben gehad. Het panel heeft gesproken met een studente met een vmbo achtergrond die is toegelaten via de 21+ toets en een student met een mbo vooropleiding. Zij ervaren dat ze de opleiding goed kunnen doorlopen omdat op beginniveau met de talen wordt gestart en studenten geholpen worden met studeren in het leercentrum Studio. In de NSE 2013 beoordelen studenten de aansluiting bij de vooropleiding met een 3,23. De opleiding biedt een aantal vakken in het eerste jaar gezamenlijk aan met de andere opleidingen binnen de faculteit (European Studies (ES), Oriëntaalse Talen en Communicatie (OTC) en International Business (IB). Het betreft de vakken inleiding economie, zakelijk schrijven, Engels en ICT-cursussen. Daardoor kunnen studenten eventueel in het eerste jaar met beperkt inhaalwerk van opleiding veranderen binnen de faculteit.

Studieroutes

Er zijn geen aparte studieroutes. De opleiding heeft de ambitie om in de toekomst meer uitdaging te bieden aan excellente studenten. De opleiding geeft studenten de mogelijkheid om eigen accenten te leggen in de opleiding, door de keuze voor de tweede taal, de specialisatie en de toepassingsgebieden.

Overwegingen en conclusie

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en een aanvullende eis voor studenten met een havo of vwo vooropleiding die Duits of Frans kiezen in de opleiding. De opleiding sluit goed aan bij het niveau en de voorkennis van instromende studenten, onder andere door met taalvaardigheid te starten op beginniveau en door het leercentrum Studio. Er zijn ruime mogelijkheden om eigen accenten te leggen tijdens de opleiding. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 6   Studeerbaarheid

<i>Het programma is studeerbaar.</i>

Bevindingen

Studielast

De opleiding kent een duidelijke structuur van vier blokken van 15 EC per studiejaar. Aan het einde van elk blok volgt een toetsperiode met een herkansingsmogelijkheid voor tot dan toe niet-behaalde toetsen. Studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat zij gemiddeld 40 uur per week studeren en dat de structuur van de opleiding duidelijk is en een vaste opbouw kent. Extra hulp van docenten, de mentor of de studieloopbaanbegeleider is volgens hen ruim beschikbaar. Door het uitgangspunt van leren in een kleine leergemeenschap is de binding met de opleiding en de begeleiding bij het studeren sterk aanwezig. Volgens de studenten is het programma goed studeerbaar: de opleiding wordt niet zozeer als moeilijk ervaren, maar studenten moet wel hard werken vanwege de hoeveelheid leerstof en gemotiveerd zijn voor het vak van vertaler. De studielast wordt in de NSE 2013 gemiddeld met een 3,50 beoordeeld. In de propedeuse zijn er twaalf klokuren per week geprogrammeerd, uitgaande van 42 onderwijsweken. Het aantal contacturen neemt gedurende de opleiding geleidelijk af.

Studievoortgang

De opleiding heeft structureel een relatief hoge uitval in het eerste studiejaar (cohort 2012: 66 procent, zie verder Basisgegevens van de opleiding). Volgens studenten en docenten heeft dit te maken met een verkeerde studiekeuze door studenten en het feit dat de opleiding meer werk vergt dan studenten verwachten. Studenten en docenten geven in de gesprekken met het panel aan dat de opleiding tijdens voorlichtingsbijeenkomsten heel duidelijk aangeeft dat vertalen een specifiek vak is en dat het hard werken is om dat te leren. De voorlichting bestaat al een aantal jaren uit open dagen met proeflessen, de mogelijkheid voor een verdiepende meeloopdag en een verplichte motivatiebrief waaruit indien nodig een intakegesprek volgt.

De opleiding heeft daarnaast een aantal maatregelen genomen om de hoge uitval tegen te gaan, waarbij de opleiding bewust vasthoudt aan haar eisen aan studenten voor de hoofdfase, om het niveau te bewaken.

In 2013 is de studiekeuzecheck ingevoerd, die bestaat uit een generieke en een opleidingsspecifieke vragenlijst, een contactmoment met de opleiding en een studieadvies. De opleiding heeft de afgelopen jaren ook in het eerste studiejaar maatregelen genomen om uitval te vervroegen en tegen te gaan, zoals een relatief strenge BAS-norm van 51 EC, het leercentrum Studio, een vaste mentor voor studievoortgang en ook het nieuwe curriculum is erop gericht om studenten nog beter naar de eindkwalificaties te leiden. In 2013-2014 vond er een faculteitsbreed onderzoek plaats naar studierendementen, op basis waarvan de maatregelen verder aangescherpt zullen worden en de studieloopbaanbegeleiding wordt verbeterd. Het panel is van mening dat de uitval hoog is, maar dat de opleiding veel in het werk stelt om de verwachtingen over de opleiding helder te scheppen naar aankomende studenten en belemmerende factoren tijdens de studie weg te nemen. De rendementen in de hoofdfase worden door het panel als goed beoordeeld (2008: 81 procent, 2007: 86 procent, 2006: 77 procent).

Studenten met een functiebeperking

Voorafgaand aan de opleiding worden mogelijkheden voor studenten met een functiebeperking besproken met betreffende aankomende studenten. Studenten met een functiebeperking worden opgeroepen voor een gesprek met de decaan en krijgen een speciale mentor. De Examencommissie kan een aangepaste leerroute afspreken met studenten met een functiebeperking. De decaan geeft een advies en de Examencommissie beslist. Binnen Zuyd Hogeschool zijn er focusgroepen met extra studiebegeleiding voor studenten met een gelijksoortige problematiek, zoals een focusgroep voor studenten met aan autisme verwante stoornissen.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een vaste structuur die studenten houvast geeft tijdens hun studie. Het programma is goed studeerbaar en de opleiding biedt ruime begeleiding bij de studievoortgang. Er zijn voldoende contacturen en de opleiding is klein met intensieve contacten tussen docenten en studenten waardoor er gesproken kan worden van een leergemeenschap. De uitval in het eerste studiejaar is relatief hoog maar de opleiding heeft ruime maatregelen genomen om de verwachtingen van aankomende studenten te managen en studiebelemmerende factoren weg te nemen. De rendementen in de hoofdfase zijn goed. Er zijn speciale regelingen voor studenten met een functiebeperking. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 7   Duur

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

Het programma beslaat 240 EC, waarbij de propedeuse bestaat uit 60 EC en de hoofdfase uit 180 EC. De EC zijn evenredig verdeeld over de vier studie jaren. De wettelijke duur van een hbo-bachelor opleiding wordt hiermee behaald. Er zijn geen standaard verkorte studieroutes. Wel is het mogelijk om vrijstellingen aan te vragen bij de Examencommissie. De studiepunten zijn verantwoord in artikel 4.5 en 4.6 van de OER.

Overwegingen en conclusie

Het programma bestaat uit een studielast van 240 EC die behaald kan worden in vier jaar. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Personeel

Standaard 8   Personeelsbeleid

<i>De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.</i>
--

Bevindingen

Personeelsbeleid

De opleiding volgt het personeelsbeleid van de faculteit, dat is beschreven in het Strategisch personeelsplan 2013-2017. Hierin staan onder andere de visie, missie, prestatieafspraken en verbeterplannen voor het personeel. De kernwaarden in het personeelsbeleid zijn aandacht, vertrouwen, professionaliteit en praktijkgerichtheid. Ook heeft de faculteit prioriteiten vastgesteld voor de komende jaren: kwaliteitszorg, internationalisering, ICT in het onderwijs en versterking van onderzoek. Het hoofd van de opleiding voert minimaal jaarlijks functioneringsgesprekken met medewerkers. De gesprekken leiden tot ontwikkelafspraken over inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische competenties. Elk jaar krijgen medewerkers tevens een beoordelingsgesprek. Docenten geven in de gesprekken met het panel aan dat deze gesprekken structureel worden gevoerd en dat scholing en ontwikkeling ruim gestimuleerd en gefaciliteerd worden door het management, ook buiten de officiële gesprekken. Uit het MTO 2014 blijkt dat docenten tevreden zijn over de inhoud van het werk en het perspectief (7,6), de werksfeer (7,8) en de direct leidinggevende (8,2). Het panel heeft ingevulde formulieren voor functioneren en beoordelen ingezien en vindt de formulieren goed opgezet en ingevuld. De formulieren zijn door beide partijen getekend. Het hoofd van de opleiding heeft cursussen gevolgd bij Zuyd Hogeschool om medewerkers te kunnen beoordelen.

Professionalisering

Onderwijskundige scholing voor docenten wordt verzorgd in studiemiddagen en specifieke trainingen binnen Zuyd Hogeschool en via externe trainingsbureaus. Docenten van de opleiding hebben minimaal één keer in de drie jaar een buitenlandervaring zoals een buitenlandstage, docentenuitwisseling, project of bezoek aan een internationaal congres. Daarnaast nemen docenten regelmatig deel aan vakgerichte symposia en workshops die worden georganiseerd door de beroepspraktijk en trainingen. Docenten die zitting nemen in de Toetscommissie en Examencommissie, hebben workshops gevolgd op het gebied van toetsen en beoordelen. Ook nemen zij deel aan het netwerk van Examencommissies van Zuyd. Examinatoren hebben studiemiddagen op het gebied van toetsen, meerkeuzevragen opstellen en digitaal toetsen gevolgd. Via contacten met het lectoraat Vertaaldidactiek in Utrecht zijn docenten op de hoogte van actueel onderzoek in het vakgebied.

Aanstellingsbeleid

Binnen de faculteit worden medewerkers geworven die ondernemend en internationaal georiënteerd zijn en bij kunnen dragen aan (inter)nationale kenniscirculatie. Daarnaast dienen nieuwe docenten minimaal een masterdiploma en bij voorkeur recente ervaring in de beroepspraktijk en didactische ervaring te hebben. Voor de vertaalacademie wordt extra gelet op interculturele kennis en ervaring, kennis van de moedertaal, kennis van de vreemde taal en cultuur, relevante internationale praktijkervaring en vertaalervaring. Nieuwe docenten volgen een introductieprogramma vanuit HR en worden begeleid door een team van docenten met vergelijkbare expertise. Het panel heeft het draaiboek voor nieuwe medewerkers ingezien en vindt dit adequaat.

Overwegingen en conclusie

Het personeelsbeleid is duidelijk beschreven in het facultaire Strategisch personeelsplan 2013-2017 en er zijn hierbij heldere focuspunten voor de faculteit aangegeven. De opleiding heeft daarnaast een aantal specifieke aandachtspunten voor zittend en nieuw personeel benoemd, die aansluiten op het vak van vertaler. Er is een vaste functionerings- en beoordelingscyclus. Ontwikkeling en scholing wordt ruim gefaciliteerd en gestimuleerd door het management. Het personeelsbeleid zorgt ervoor dat medewerkers een prettige sfeer en veel ruimte voor ontwikkeling ervaren. De opleiding heeft een duidelijk aanstellingsbeleid met specifieke eisen die passend zijn voor de vertaalacademie. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 9   Kwaliteit van het personeel

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

Werkcultuur

Het panel heeft in de gesprekken met studenten, alumni en docenten gemerkt dat het docententeam zeer betrokken en beschikbaar is en met plezier voor de vertaalacademie werkt. Er is een open feedbackcultuur en er wordt veel met elkaar afgestemd over de inhoud van het onderwijs en individuele studenten. Het panel ziet dat de opleiding voordeel heeft bij het kleine docententeam, dat nauw samenwerkt waardoor er een betrokken sfeer is bij de opleiding. Mogelijk kan er naar mening van het panel ook een nadeel aan het kleine team kleven, namelijk dat studenten voor bepaalde vakgebieden slechts één docent en dus slechts één visie op dat vak zien. Het panel heeft echter vastgesteld dat het niveau van de afgestudeerden hier niet onder lijdt.

Kwalificaties

Docenten hebben relevante inhoudelijke vooropleidingen en ervaringen en blijven op de hoogte van actuele ontwikkelingen in hun vakgebied (zie standaard 8). Docenten zijn didactisch bekwaam en hebben didactische scholing gehad zoals een lerarenopleiding, didactische scholing van Zuyd Hogeschool of (bij één docent) zeer ruime didactische ervaring. Verder stelt het panel vast dat docenten de kwalificaties die nagestreefd worden in de prestatieafspraken overtreft (80 procent mastergraad in 2015). Een relatief hoog percentage docenten heeft een mastergraad (88,5 procent) of PhD (23,5 procent). In de NSE 2013 worden docenten gemiddeld beoordeeld met een 3,84.

De inhoudelijke deskundigheid van docenten scoort een 4,15, de didactische kwaliteit een 3,81 en de kennis van docenten over de beroepspraktijk een 4,19. Alumni en studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat docenten hulpvaardig en vakkundig zijn en veel kennis van de beroepspraktijk hebben. Ook vertellen docenten dat er regelmatig gastsprekers uit de praktijk zijn, die waardevolle lezingen en trainingen geven. Het panel stelt vast dat het personeel gekwalificeerd is voor het uitvoeren van het onderwijsprogramma en dat de grote betrokkenheid en positieve werksfeer bijdragen aan de realisatie van de eindkwalificaties bij studenten.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een klein docententeam, een positieve werksfeer en een open feedbackcultuur, waarin docenten zich ruim kunnen professionaliseren. Docenten zijn ruim gekwalificeerd wat betreft master- en PhD graad en de opleiding overtreft de prestatie afspraken op dit punt. Alle docenten zijn didactisch gekwalificeerd. Studenten en alumni zijn zeer positief over de kwaliteiten van docenten en positief over gastdocenten. De kwaliteit van het personeel draagt in ruime mate bij aan de realisatie van het programma. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 10   Kwantiteit van het personeel

<i>De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.</i>
--

Bevindingen

Een half jaar voor aanvang van elk studiejaar wordt het nieuwe taakbelastingmodel voor medewerkers opgesteld. Op basis van gesprekken met medewerkers en met de faculteit wordt een conceptplanning gemaakt voor de inzet van onderwijzend personeel, de flexibele schil en de vacatureruimte. De opleiding had per september 2013 een vaste formatie van 12,7 fte, verdeeld over 17 medewerkers voor in totaal 223 studenten. Dit leidt tot een docent-student ratio van 1:18. De ratio is gunstig, maar vanwege de intensieve begeleiding die docenten bieden wordt er toch een relatief hoge werkdruk ervaren (MTO 2014: score 5,2 op een tienpuntschaal). Docenten werken echter met plezier voor de opleiding en voelen zich gesteund door het management waardoor de werkdruk de onderwijskwaliteit op de korte termijn niet negatief beïnvloedt. Het panel stelt vast dat de opleiding op termijn meer zou kunnen investeren in onderzoek en innovatie (zie Aanbevelingen). De opleiding geeft aan dat hier de capaciteit tot nu toe voor ontbrak en het panel ziet hierdoor mogelijkheden voor de opleiding om dit volgend jaar, met een grotere capaciteit, wel op te pakken (eventueel in samenwerking met de onderzoeker en het lectoraat, zie standaard 2). Docenten geven zelf aan in het MTO 2014 dat de werkdruk voor hen niet de hoogste prioriteit heeft. Toch heeft het management concrete maatregelen genomen tegen de werkdruk zoals meer uren voor toetsing en onderwijsgerelateerde taken. Vanaf volgend studiejaar wordt ook de formatie met twee docenten uitgebreid, terwijl de verwachting is dat het aantal instromende studenten gelijk blijft. Studenten en alumni geven in de gesprekken met het panel aan dat docenten ruim bereikbaar zijn voor studenten, ook buiten contact- en kantooruren. In de NSE 2013 scoort de bereikbaarheid van docenten buiten contacturen een 3,79. Het panel stelt vast dat de kwantiteit van het personeel voldoet om het onderwijsprogramma uit te kunnen voeren.

Overwegingen en conclusie

De docent-student ratio is 1:18 en is voldoende om het onderwijsprogramma uit te voeren. Docenten zijn ruim bereikbaar voor studenten, ook buiten contacturen. De werkdruk is al enkele jaren hoog en het ziekteverzuim was afgelopen studiejaar hoog. Dit beïnvloedt de onderwijskwaliteit op de korte termijn niet door de werksfeer van het team en de steun van het management aan docenten. Op de lange termijn ziet het panel mogelijkheden om onderzoek en innovatie breder op te pakken, iets dat nu werd tegengehouden door een beperkte capaciteit. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Voorzieningen

Standaard 11   Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Onderwijsruimten en werkplekken

De opleiding deelt een gebouw met de andere opleidingen van de Faculteit International Business and Communication. Het gebouw beschikt over leslokalen, een bibliotheek met (computer) werkplekken, lokalen voor het Skills lab (met vertaal- en terminologiesoftware), een studio voor tolken (met professionele tolkcabines), lokalen voor ondertitelen (met ondertitelsoftware), een X-lab en lokalen voor ICT-onderwijs. Het X-lab is een onderwijslokaal waarin studenten, docenten en externen kunnen samenwerken aan innovatie van het onderwijs met ICT-ondersteuning en bijvoorbeeld didactische methoden voor nieuwe thema's kunnen uitproberen. Op alle werkplekken kunnen laptops worden aangesloten en studenten kunnen een leslokaal of vergaderruimte reserveren. Er zijn 60 computerwerkplekken en in totaal zijn er ongeveer 250 werkplekken.

In de bibliotheek staan boeken, tijdschriften en audiovisuele media. Een deel van de bibliotheek is ingericht als stilteruimte. Er is ook een uitgebreide digitale collectie met abonnementen op verschillende databanken en e-journals. De digitale collectie is via de website van de Zuyd Bibliotheek te raadplegen, zowel vanuit school als daarbuiten. De bibliotheek beschikt over specifieke abonnementen voor de opleiding zoals diverse vaktijdschriften over vertalen, terminologie en tolken en online Van Dale vertaalwoordenboeken.

Docenten beschikken over grotendeels vaste werkplekken, in ruimten waarin twee of drie docenten bij elkaar zitten. Docenten kunnen vergaderruimten reserveren voor overleg. In de NSE 2013 beoordelen studenten de geschiktheid van onderwijsruimten met een 3,92, de geschiktheid van werkplekken met een 3,49 en de beschikbaarheid van werkplekken met een 3,15. Studenten zijn tevreden over de materiële voorzieningen, maar wensen meer stopcontacten in het gebouw en een betere isolatie van de tolkcabines. Studenten geven verder in de gesprekken met het panel aan dat er in principe voldoende werkplekken en computers zijn, maar dat het op piekmomenten zoals in toetsweken soms lastig is om een werkplek te vinden. Het panel vindt het gebouw ruim en sfeervol en merkt dat er een ontspannen en rustige sfeer hangt.

De bibliotheek is rustig en heeft een volledige collectie, maar sommige werkplekken zijn niet uitnodigend ingericht en worden beperkt gebruikt. De opleiding heeft een herinrichtingsplan laten zien voor de bibliotheek, waarbij dit wordt opgelost en er tevens meer werkplekken worden gecreëerd voor studenten.

Digitale faciliteiten

Studenten en docenten kunnen gebruik maken van draadloos internet in het gebouw en kunnen ook buiten de school gebruik maken van de digitale communicatiesystemen van de opleiding. De opleiding zet verschillende digitale systemen in zoals Blackboard (inhoudelijke lesinformatie), Infonet (studieoosters), Osiris (studievoortgang), Facebook (onder andere aankondiging evenementen) en een app (studieoosters, e-mail en cijfers). Studenten zijn vooral positief over de app en vinden de overige digitale systemen voldoende functioneel. Het panel is van mening dat Blackboard gemakkelijk te navigeren en toegankelijk is. Het vertaalprogramma Trados is beschikbaar op een aantal computers, maar studenten geven bij het panel aan dat het programma soms traag werkt en dat er in piekperiodes te weinig licenties zijn. De opleiding geeft in de kritische reflectie aan dat zij het aantal studentlicenties voor de nieuwe versie van Trados wil verkleinen van 75 naar 50, maar dat derde en vierde jaars studenten de licentie voortaan zelf moeten aanschaffen waardoor zij er ruimer gebruik van kunnen maken. Hierdoor neemt het aantal licenties in feite dus toe. In de NSE 2013 beoordelen studenten de digitale leeromgeving met een 3,60 en de ICT faciliteiten met een 3,50.

Overwegingen en conclusie

De kwaliteit van de werkplekken, onderwijsruimten en bibliotheek is voldoende. Het gebouw is ruim en heeft een prettige sfeer. Het aantal werkplekken is voldoende, maar wordt volgend studiejaar verder uitgebreid. De opleiding maakt ruim gebruik van actuele, functionele digitale ondersteuning, waarbij de app het meest positief wordt beoordeeld door studenten. Studenten zijn minder tevreden over het aantal beschikbare licenties van Trados en hiervoor heeft de opleiding verbetermaatregelen geformuleerd. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 12   Studiebegeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Studiebegeleiding

Tijdens de opleiding krijgen studenten begeleiding van docenten (vakken, stage en afstuderen), de mentor (studieloopbaanbegeleiding) en begeleiders uit de praktijk (stage, simulatieprojecten, specifieke trainingen en afstuderen). De inhoudelijke begeleiding door docenten, de mentor en de begeleiders uit de praktijk wordt door studenten en alumni kwalitatief en kwantitatief als positief ervaren (zie ook standaard 4, 9 en 10). In de NSE 2013 scoort de begeleiding door docenten een 3,58 en de mogelijkheid tot begeleiding een 3,69. De kwaliteit van de stagebegeleiding vanuit de opleiding wordt door studenten beoordeeld met een 3,39. De stagebegeleiding bestaat onder andere uit persoonlijke begeleiding bij het opstellen van doelen, inhoudelijke zaken, problemen, het stageverslag en evaluatie op de terugkomdag.

De studieloopbaanbegeleiding (slb) is gericht op reflectie op de persoonlijke ontwikkeling (motivatie, capaciteiten en persoonlijkheid), de studie (studiehouding, reflectie en resultaten) en het beroep (competenties en ambities). Voor slb worden verschillende verplichte werkvormen ingezet zoals groepsbijeenkomsten, individuele mentorgesprekken en een digitaal portfolio. Studenten hebben hierbij een vaste mentor voor de duur van hun studie en de begeleiding wordt deels gegeven in het leerprogramma Studio (zie standaard 4). In het eerste studiejaar is de slb ingeroosterd in groepen en in de hoofdfase vindt de begeleiding op aanvraag plaats. Studenten geven aan dat ze met vragen en problemen goed terecht kunnen bij hun mentor. Wat betreft de opzet van de slb zien de studenten graag duidelijker opdrachten en meer communicatie met elkaar over de persoonlijke reflectie. De opleiding heeft zich voorgenomen om de slb te verbeteren en meer in te zetten bij het tegengaan van uitval in het eerste studiejaar (zie standaard 6).

Als het panel een totaalbeeld opmaakt over de studiebegeleiding, is zij van mening dat de opleiding door het betrokken team een sterk samenhangende en ruim beschikbare studiebegeleiding aanbiedt. Studenten weten bij wie ze moeten zijn, kunnen goed terecht bij begeleiders en krijgen inhoudelijk sterke, persoonlijke begeleiding.

Informatievoorziening

Informatie wordt verstrekt op de bij standaard 11 genoemde digitale faciliteiten. Daarnaast wordt er inhoudelijke informatie gegeven over lopende zaken, keuzes binnen de opleiding, het curriculum, evaluaties en andere zaken in de zogenaamde 'Info-uren'. De Info-uren zijn tweewekelijks ingeroosterd en worden geleid door het hoofd van de opleiding. Informatie over het uitvallen van colleges, de afwezigheid van docenten en dergelijke wordt verspreid via de informatiemonitoren die op centrale locaties in het gebouw hangen. Informatie van de studentenvereniging wordt verspreid via e-mail. De studieresultaten en studievoortgang worden na bekendmaking op de app en in Osiris besproken tijdens de mentorgesprekken. Voor medewerkers is er elke zes weken een faculteitsbrede digitale nieuwsbrief (VOICE) met informatie van het management, de opleidingen en ondersteunende afdelingen.

Studenten beoordelen de informatievoorziening in de NSE 2013 gemiddeld met een 3,27, waarbij het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen in negatieve zin opvalt met een score van 2,66. Het studierooster scoort tevens lager dan de opleiding zichzelf tot doel stelt: een 2,35 voor het tijdig bekend maken van het rooster en een 2,74 voor het tijdig bekend maken van roosterwijzigingen. In 2012 is er een project gestart om de bekendmaking van de roosters te verbeteren. Roosters moeten nu twee weken voor aanvang van het blok bekend zijn en deze streefnorm is tot nu toe in het studiejaar 2013-2014 behaald. Studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat dit een grote verbetering is en dat ook studieresultaten nu duidelijk en op tijd worden gecommuniceerd via de app.

Overwegingen en conclusie

Het panel is positief over de totale studiebegeleiding die de opleiding biedt. Er is bovengemiddeld veel begeleiding van een goede kwaliteit en met veel persoonlijke aandacht voor studenten. De informatievoorziening gebeurt via verschillende actuele, digitale kanalen en belangrijke zaken worden daarnaast face-to-face besproken in Info-uren met het hoofd van de opleiding. Het tijdig bekend maken van studieresultaten en roosters zijn recent sterk verbeterd. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Kwaliteitszorg

Standaard 13   Evaluatie resultaten

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

Beleid kwaliteitszorg

Het beleid voor kwaliteitszorg is gebaseerd op het Handboek Kwaliteitszorg Zuyd (2014) en gespecificeerd in het faculteitsbrede Kwaliteitshandboek FIBC voor studiejaar 2013-2014. In het Handboek Kwaliteitszorg Zuyd staat onder andere beschreven hoe er met de pdca-cyclus wordt omgegaan binnen de hogeschool, welke rapportages er binnen Zuyd Hogeschool gemaakt worden en hoe de verschillende opleidingen met kwaliteitszorg dienen om te gaan. Het Kwaliteitshandboek FIBC is opgesteld door de verantwoordelijke voor kwaliteitszorg van de faculteit en vastgesteld door het managementteam van de faculteit. In het Kwaliteitshandboek staat onder andere hoe de faculteit omgaat met accreditaties, hoe de pdca-cyclus wordt gehanteerd, welke evaluatie-instrumenten er wanneer en hoe vaak worden ingezet en de kwaliteitsdoelen van de faculteit en de specifieke opleidingen. Om het kwaliteitszorgproces transparanter en eenduidiger te maken, maakt de opleiding momenteel een formalisatie van de kwaliteitscyclus door onder begeleiding van de verantwoordelijke voor kwaliteitszorg van de faculteit. Stappen die genomen zullen worden zijn bijvoorbeeld het formeel op papier bewaken dat de volledige pdca-cyclus rond wordt gemaakt en het verbeteren van de terugkoppeling van evaluatieresultaten.

Streefdoelen en evaluatie-instrumenten

De opleiding zet Zuyd-brede, faculteitsbrede en opleidingsspecifieke schriftelijke evaluatie-instrumenten in. De belangrijkste zijn de blokenquête, NSE, hbo-monitor, alumni enquête, stageverlener enquête, stage enquête onder studenten, enquête onder exchange studenten en het MTO. Voor de meeste van deze instrumenten heeft het panel volledige en adequate rapportages gezien, waarbij afdeling kwaliteitszorg schriftelijk advies geeft over verbetermaatregelen. Naast schriftelijke evaluaties, evalueert de opleiding op verschillende manieren ook mondeling met studenten. Dat gebeurt in de Info-uren (zie standaard 12), in de lessen en via de Opleidingscommissie. In de NSE 2013 beoordelen studenten de onderwijsbeoordelingen met een 3,47. In het Kwaliteitshandboek FIBC staan de streefnormen voor studiejaar 2012-2013 tot en met studiejaar 2016-2017. De opleiding heeft meetbare opleidingsspecifieke doelen geformuleerd voor de accreditatie, NSE, hbo-monitor, uitval, het bachelorrendement en het aantal EC dat er aan internationalisering moet worden besteed. Het panel vindt de doelen reëel en voldoende ambitieus. Het panel stelt verder vast dat het beleid voor kwaliteitszorg op dit moment goed is vastgelegd in het Kwaliteitshandboek FIBC en dat er duidelijke rapportages aanwezig zijn van behaalde evaluatieresultaten. Het panel vindt de regelmatige mondelinge evaluaties en de wijze waarop de opleiding hierop reageert positief.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een concreet en duidelijk kwaliteitszorgbeleid dat is afgeleid van het hogeschool- en faculteitsbrede beleid. Het beleid is vastgelegd in daartoe geëigende documenten en wordt ondersteund door een verantwoordelijke voor kwaliteitszorg binnen de faculteit. De opleiding hanteert een ruime hoeveelheid gangbare schriftelijke evaluatie-instrumenten, waarbij van de belangrijkste heldere rapportages worden gemaakt met verbeteradviezen door de afdeling kwaliteitszorg. Naast schriftelijke evaluatie-instrumenten evalueert de opleiding in ruime mate mondeling. De streefdoelen zijn voor de komende vijf jaar vastgelegd en zijn reëel en meetbaar. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 14   Verbetermaatregelen

De uitkomsten van deze evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

Verbetermaatregelen

Het centrale instrument voor de aansturing van opleidingsdoelen is het facultaire jaarplan en de rapportage van de voortgang van doelen gebeurt in managementrapportages op faculteitsniveau. Na publicatie van de evaluatierapportages op het evaluatiedashboard van afdeling kwaliteitszorg, bespreekt het hoofd van de opleiding de rapportages met het opleidingsteam, de opleidingscommissie en andere relevante commissies. Op basis hiervan maakt de opleiding jaarlijks een verbeterplan. Het hoofd van de opleiding monitort alle verbeteracties en controleert of deze het gewenste effect bereiken. In het verbeterplan uit maart 2014 dat het panel heeft ingezien zijn verbetermaatregelen opgenomen die zijn gebaseerd op de vorige visitatie, interne audit (2013), alumni-enquête, hbo-monitor, stage enquêtes, NSE en blokevaluaties. Voorbeelden van recente verbeteringen naar aanleiding van evaluaties zijn de installatie van professionele tolkcabines en het aanbieden van een onderdeel projectmanagement (op basis van het feit dat steeds meer alumni als projectmanager werken). De verantwoordelijke voor kwaliteitszorg van de faculteit vertelt het panel in de gesprekken dat kleine veranderingen in resultaten van evaluaties er al voor zorgen dat docenten of het hoofd van de opleiding direct naar haar bellen om te analyseren wat er aan de hand is. De opleiding toont hierin initiatief en kwaliteitsbewustzijn en kan snel aanpassingen maken. Grote aanpassingen wil de opleiding doordacht invoeren en de opleiding zet hiervoor pilots in via bijvoorbeeld het X-lab of trainingen door het werkveld op actuele onderwerpen.

Verbetermaatregelen sinds vorige visitatie

Bij de vorige visitatie zijn de opmerkingen gemaakt dat toetscriteria vooral op het proces gericht waren en niet altijd consequent gehanteerd werden, roosters nog weleens laat waren, verbeteracties beter vastgesteld konden worden, de betrokkenheid van alumni mager was, de eindproducten Nederlands-Frans (en vice versa) van mindere kwaliteit waren, het niveau van de Nederlandse taal in eindwerken te wensen over liet en de streefdoelen weinig ambitieus waren. Het panel heeft specifiek naar deze punten gekeken tijdens de visitatie om vast te kunnen stellen of de opleiding deze punten heeft verbeterd sinds de vorige visitatie. Het panel is hier positief over.

De toetscriteria richten zich op zowel het proces als de inhoud en worden consequent gehanteerd (zie standaard 16), roosters worden inmiddels op tijd via de app verspreid (zie standaard 11), verbeteracties worden inzichtelijk vastgesteld in de verbeterplannen (zie eerder bij deze standaard), de alumni worden betrokken bij de opleiding (zie standaard 15), de eindproducten Frans-Nederlands en de Nederlandse taalbeheersing zijn op niveau (zie standaard 16) en de streefdoelen zijn inmiddels specifiek en voldoende ambitieus geformuleerd door de opleiding.

Overwegingen en conclusie

De opleiding heeft een beleid om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren en hiertoe verbetermaatregelen vast te stellen. Het kwaliteitszorgsysteem werkt goed en de opleiding toont ruim initiatief bij het formuleren van verbetermaatregelen en de uitvoering hiervan. De verbetermaatregelen worden gemonitord door het hoofd van de opleiding en zijn zichtbaar voor medewerkers en studenten. De opmerkingen die het vorige visitatiepanel heeft gemaakt, zijn goed opgepakt door de opleiding en aantoonbaar verbeterd. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 15   Betrokkenheid bij kwaliteitszorg

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

De opleiding betreft haar stakeholders op diverse manieren bij de interne kwaliteitszorg. Studenten geven bij het panel aan dat zij met verbeterpunten naar de docent of naar het hoofd van de opleiding in de Info-uren gaan. Daarnaast vullen zij verschillende schriftelijke evaluaties in (zie standaard 13). Opmerkingen en evaluaties leiden volgens studenten tot verbeteringen en studenten voelen zich gehoord. Terugkoppeling aan studenten over ingezette verbeteracties naar aanleiding van evaluaties gebeurt tevens in de Info-uren. Ook via de opleidingscommissie kunnen studenten (en docenten) advies geven aan de opleiding over processen, de OER en de inhoud van het curriculum. De opleidingscommissie bestaat uit vier docenten en vier studenten en komt vier keer per jaar bijeen. Het hoofd van de opleiding is ambtelijk secretaris en de voorzitter is altijd een student. In de NSE 2013 beoordelen studenten de mate waarin ze betrokken worden bij de verbetering van de opleiding met een 3,75. Alumni zijn bij de opleiding betrokken als stageverlener, gastspreker, gastdocent of als lid van de werkveldcommissie. Elke drie jaar houdt de opleiding een alumni enquête. Ook al zijn de alumni betrokken bij de opleiding, de alumni geven zelf bij het panel aan dat zij meer behoefte hebben aan contact met de opleiding, bijvoorbeeld via een alumnivereniging.

Medewerkers zijn bij de interne kwaliteitszorg betrokken door de uitvoering van onderwijstaken en door participatie in de diverse commissies zoals de curriculumcommissie en de opleidingscommissie. Elk blok wordt na afloop door de docenten in een vergadering van het opleidingsteam (dat bestaat uit alle docenten) met behulp van evaluatieresultaten besproken. Op basis hiervan wordt bekeken welke verbetermaatregelen er nodig zijn per blok. Om de twee jaar wordt er een MTO uitgevoerd door Zuyd, waarbij een deel van de resultaten specifiek voor de opleiding worden geanalyseerd. De resultaten van dit onderzoek worden ook in het opleidingsteam besproken.

Docenten geven in de gesprekken met het panel aan dat zij betrokken zijn bij verbeteringen in de opleiding en hier zelf initiatieven in kunnen ontplooiën.

De Examencommissie is betrokken bij de verbetering van de opleiding door kwaliteitscontroles uit te voeren voor toetsing en aan de hand daarvan te sturen op kwaliteitsverbetering van toetsing en beoordeling (zie standaard 16). Het beroepenveld is betrokken bij de kwaliteitszorg van de opleiding via de werkveldcommissie (zie standaard 1) en bijvoorbeeld via het invullen enquêtes door stageverleners.

Overwegingen en conclusie

De opleiding betreft relevante stakeholders op verschillende adequate manieren bij (de kwaliteitszorg van) de opleiding. Studenten worden geïnformeerd over verbetermaatregelen en evaluatie uitkomsten en voelen zich ruim gehoord door de opleiding. Ook alumni zijn betrokken bij de opleiding via evaluaties of door zelf een actieve rol te spelen in de opleiding. Medewerkers zijn betrokken door te participeren in een commissie en in het reguliere proces door een actieve rol bij het formuleren van verbeteracties. Het werkveld is betrokken bij kwaliteitszorg via onder andere de werkveldcommissie. De Examencommissie stuurt de kwaliteitszorg wat betreft toetsing en beoordeling. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

16.1 Systeem van toetsing

Beleid en instrumenten

De opleiding heeft haar toetsbeleid goed vastgelegd in het Toetsbeleid (2013) en het daarin opgenomen Toetsplan. Regelingen rondom toetsing en beoordeling zijn vastgelegd in de OER. Het panel beoordeelt deze documenten als uitgebreid en geschikt om het toetsbeleid uit te voeren en te borgen. De toetskaders, toetswijze, kwaliteitsborging, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn duidelijk verwoord in het Toetsbeleid. Het Toetsplan bevat onder meer een overzicht van in welke vakken de competenties op welk niveau worden getoetst en formulieren voor de Toetscommissie, zoals een toetsmatrix en checklists voor examinatoren. In de studiehandleidingen worden de toetsvorm, onderdelen van de toets, beoordelings- en slaagcriteria en informatie over de herkansing beschreven voor studenten.

De opleiding maakt gebruik van een variatie van voornamelijk praktijkgerichte toetsen, zoals schriftelijke tentamens, mondelinge tentamens, praktijkgerichte opdrachten, projecten, reflectieverslagen, ICT-toetsen en vertaalwerkstukken. De toetsvormen voor stages zijn stageverslagen en presentaties. Theorie wordt meestal geïntegreerd getoetst en in sommige gevallen apart getoetst zoals in het vak Vertaalwetenschappen.

Alle toetsing is individueel. Toetsen vinden plaats na afloop van ieder blok of semester en bij een continuous assessment tijdens het blok of semester. Voor iedere toets is er één herkansingsmogelijkheid per studiejaar.

Het panel heeft een selectie van toetsopgaven en gemaakte toetsen bestudeerd en vindt de toetsen praktijkgericht en van een goed niveau. Het panel ziet dat de opleiding vaak geïntegreerd toetst: bijvoorbeeld taalvaardigheid, vertaalvaardigheid en kennis van een toepassingsgebied in één toets. Het panel vindt dit passen bij de aard van de opleiding en het gekozen didactisch concept. Het panel vindt de beschrijvingen van toetsen in opdrachtvorm voor zowel studenten als examinatoren uitgebreid en duidelijk. Studenten beoordelen toetsing en beoordeling in de NSE 2013 met een 3,50.

Beoordeling en feedback

De beoordelingsprocedures zijn beschreven in het Toetsplan en zijn per toets vastgelegd. Studenten worden individueel beoordeeld, ook als ze (in het eerste en tweede studiejaar) in kleine groepjes werken aan vertaalopdrachten. Afhankelijk van de toetsvorm worden beoordelingsformulieren of correctiemodellen gebruikt. Voor de toetsen is de cesuur bepaald en zijn er antwoordsleutels of lijsten van geaccepteerde en geweigerde vertaalvarianten. Studenten krijgen feedback via inzagebijeenkomsten, nabesprekingen tijdens het eerstvolgende college en per e-mail. De beroepspraktijk wordt betrokken bij de beoordeling van het eindniveau. Het panel stelt vast dat beoordelingsformulieren en correctiemodellen consequent en juist worden gebruikt door examinatoren en dat studenten ruime feedback van een goede kwaliteit krijgen. De criteria op de beoordelingsformulieren hebben betrekking op proces en inhoud en zijn eenduidig. Studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat zij tevreden zijn over de hoeveelheid feedback die ze krijgen en dat zij het meestal eens zijn met de beoordelingen. Indien zij extra vragen hebben of het niet eens zijn met een beoordeling, kunnen zij hierover laagdrempelig het gesprek met de betreffende examinator aangaan.

Kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling

De opleidingsspecifieke Examencommissie bestaat uit vier leden en is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling. De commissie heeft een extern lid met juridische kennis, dat ook lid is van de andere Examencommissies binnen de faculteit. De Examencommissie benoemt de examinatoren en functioneert onafhankelijk van het management. De Examencommissie komt wekelijks bij elkaar en borgt het eindniveau door een jaarlijkse bijeenkomst 'Gerealiseerd niveau' te organiseren met onder andere de examinatoren, een toetsdeskundige en deskundigen uit de praktijk. In die bijeenkomst worden de eindwerkstukken van het afgelopen jaar beoordeeld op validiteit, betrouwbaarheid, efficiëntie en transparantie, maar ook op de gegeven beoordeling en de gevolgde procedures. Verschillen worden met elkaar besproken om tot één gedeelde visie op de beoordelingen te komen. De Examencommissie borgt hierbij dat het OER gevolgd wordt en dat het eindniveau op een juist niveau gesteld wordt. De Examencommissie heeft het dagelijkse toezicht op toetsing gedelegeerd aan de Toetscommissie en stuurt deze commissie aan. De Toetscommissie bestaat sinds 2013 en bestaat uit twee leden. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Toetscommissie zijn duidelijk beschreven in het document Toetscyclus en rol van de Toetscommissie binnen FIBC (2013). De Toetscommissie voert onder andere toetsanalyses uit en heeft hiervoor standaardformulieren ontwikkeld. Het panel vindt dat er een goede kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling is, die duidelijk en uitgebreid formeel is vastgelegd.

16.2 Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De afstudeerfase

De afstudeerfase bestaat voor de huidige recente alumni uit drie onderdelen, die gezamenlijk alle eindkwalificaties op niveau 3 toetsen:

- Lees- en vertaalproject (LVP) (jaar 3, blok 3.3/ 3.4);
- Vertaalwerkstuk vakspecifiek vertalen: vreemde taal - moedertaal (jaar 4, blok 4.1).
- Externe vertaalstage (jaar 4, blok 4.3/ 4.4);

Daarnaast zijn er andere toetsen in het derde en vierde jaar op niveau 3, die niet als afstudeerwerk gelden. De relatie tussen de eindkwalificatie en de drie onderdelen van het afstuderen staat in het Opleidingsprofiel van de opleiding beschreven. Het panel is van mening dat deze drie onderdelen goed toetsen of een student beroepsbekwaam is als vertaler. Studenten worden uitgebreid op de afstudeerfase voorbereid doordat zij eerder in de opleiding stages hebben gevolgd en eerder vertaalwerkstukken hebben gemaakt in oplopend niveau.

In het LVP moet de student de talige en niet-talige aspecten van een aantal verschillende typen teksten (totaal 15.000 woorden) doorgronden en gedeeltelijk vertalen (3.000 woorden).

De teksten zijn geschreven in de vreemde taal en gaan over één van de gekozen toepassingsgebieden economie, recht of techniek. Het project wordt afgesloten met een mondelinge toets, waarin de student laat zien dat hij de teksten tot in detail begrepen heeft.

De voertaal bij de mondelinge toets is de vreemde taal. Er vinden twee verplichte voortgangsbesprekingen plaats met de begeleider. Het eindcijfer is het gemiddelde van de cijfers voor de mondelinge toets en de gemaakte vertalingen hoofdtal-Nederlands.

In blok 4.1 maken de studenten twee beargumenteerde vertaalwerkstukken: één van de moedertaal naar de vreemde taal en één andersom. Deze laatste behoort tot het afstuderen. In beide gevallen gaat het om een vakspecifieke tekst in één van de toepassingsgebieden.

Er vinden twee verplichte voortgangsbesprekingen plaats met de vertaaldocent en één met de docent van het toepassingsgebied. De student kiest zelf de teksten en deze moeten worden goedgekeurd door de vertaaldocent en de docent van het toepassingsgebied voordat de student verder mag met de vertalingen. Daarna is er een verplichte, voorwaardelijke deadline voor de eerste versie (bestaande uit 2000 woorden) en een verplichte, voorwaardelijke deadline voor de tweede versie (de laatste 1000 woorden). Na beide deadlines krijgt de student feedback van de vertaaldocent. Het omgaan met deadlines wordt tevens getoetst, omdat dit in de praktijk belangrijk is voor vertalers. De vertaalwerkstukken worden in gezamenlijk overleg beoordeeld door de vertaaldocent, de docent toepassingsgebied en de docent ICT.

In de externe vertaalstage doen studenten praktische vertaalervaring op bij een vertaalbureau. De student formuleert hierbij persoonlijke leerdoelen die zijn afgeleid van de eindcompetenties van de opleiding. De student solliciteert hiervoor op drie stageplaatsen. Iedere student krijgt een stagedocent toegewezen en de student moet een concept stageverslag bij de stagedocent en de stageverlener (het vertaalbureau) inleveren. De stageverlener beoordeelt de student aan het einde van de stage met behulp van een vaststaand beoordelingsformulier op zijn persoonlijke leerdoelen, alle eindcompetenties en werkhouding. Deze beoordeling wordt als advies meegenomen. De stagedocent geeft de uiteindelijke beoordeling op basis van de beoordeling van de stageverlener, het stageverslag (schriftelijke reflectie) en een presentatie van de student (mondelinge reflectie). Voor zowel de schriftelijke als de mondelinge reflectie zijn er vaste beoordelingsformulieren.

Alumni geven bij het panel aan dat het afstudeerproces voor alle drie de onderdelen duidelijk is en dat begeleiders worden toegewezen op basis van hun deskundigheid. Alumni zijn tevreden over de afstudeerbegeleiding en de beoordeling.

Het panel is positief over de gebruikte beoordelingsformulieren bij het afstuderen, waarop de beoordelaar vaststaande, duidelijke criteria beoordeelt maar ook ruimte heeft voor persoonlijke feedback. Het panel stelt vast dat de beoordelingsformulieren consequent worden ingevuld, hoewel bij sommige beoordelingen meer schriftelijke feedback gegeven mag worden. De formulieren kunnen door de student op aanvraag ter inzage worden gevraagd en studenten kunnen op verzoek mondelinge toelichting op de beoordeling krijgen. In het werkstuk 'vakspecifiek vertalen' in het vierde studiejaar stellen studenten –uitgaande van hun vertaling- een termenlijst op. Het panel vindt dit zinvol, maar zou graag zien dat de studenten hier duidelijker instructies voor krijgen zodat de termenlijst kwalitatief wordt verbeterd en breder in de opleiding kan worden ingezet. Het panel is van mening dat de beoordeling van het afstudeerniveau goed geborgd is door duidelijke en adequate procedures, de input van het werkveld bij de vertaalstage en het beoordelen met meerdere docenten bij het vertaalwerkstuk.

Functioneren afgestudeerden

Uit de Alumni-enquête 2010-2012 blijkt dat 88 procent van de afgestudeerden na één maand een baan als vertaler of een daaraan verwante functie heeft gevonden. In de alumni enquête van 2013 wordt 'alumni vinden werk' met een 9,4 op een tienpuntschaal beoordeeld. 'Alumni vinden functie met VAC-competenties' wordt beoordeeld met een 9,0 en 'werkgevers schatten alumni op waarde' wordt door alumni beoordeeld met een 8,4. De alumni en het lid van de werkveldcommissie geven bij het panel aan dat de meeste studenten snel een op de opleiding aansluitende baan vinden en dat alumni startbekwaam zijn en naar tevredenheid van werkgevers functioneren. De alumni voelen zich goed voorbereid op de praktijk en zien dat een aantal verbeterpunten voor de opleiding die zij hebben ervaren –zoals beperkte aandacht voor projectmanagement- zijn opgelost in het nieuwe curriculum.

Oordeel panel eindniveau

Het panel heeft zestien afstudeerdossiers bestudeerd. Vier van deze afstudeerdossiers zijn door de opleiding geselecteerd en de overige dossiers zijn door het panel geselecteerd. De dossiers zijn evenredig verspreid over de talen Spaans, Duits, Frans en Engels en lage, midden en hoge cijfers. Voorafgaand aan de visitatie zijn alle vertaalwerkstukken vakspecifiek vertalen en de verslagen van de vertaalstage bestudeerd. De lees- en vertaalprojecten LVP van de geselecteerde alumni zijn tijdens het visitatiebezoek bestudeerd door het panel.

Het panel beoordeelt het gerealiseerde eindniveau van de opleiding als goed. Studenten tonen aan dat zij bekwame startende beroepsbeoefenaars zijn in de eindwerkstukken. Het panel kan zich ook vinden in het oordeel van de beoordelaars voor de afstudeerproducten. Het panel is positief over de vaste, logische structuur en opbouw van de afstudeerwerken. Het panel concludeert hieruit dat instructies en procesbegeleiding op eenduidige wijze geschieden. Het panel is van mening dat dit tevens de kallibratie tussen de beoordelaars vergemakkelijkt. Ook is het panel positief over de actualiteit van gekozen teksten bij het afstuderen en de aansluiting van de werkstukken op de praktijk.

Het panel heeft één uitzondering gezien waarbij een vertaalwerkstuk beperkte Nederlandse taalvaardigheid toont. Na een gesprek met de afstudeerbegeleider van deze student is gebleken dat de student inmiddels uitstekend functioneert in een baan in Duitsland, dat haar eindstage zeer positief is beoordeeld door het werkveld en dat andere producten van deze student haar eindniveau aantonen.

Overwegingen en conclusie

Het toetsbeleid en verschillende regelingen en procedures rondom toetsing zijn vastgelegd in het Toetsbeleid en de OER. De opleiding biedt een variatie van vooral praktijkgerichte toetsen aan die goed passen bij het didactisch concept van de opleiding. Studenten ontvangen ruime feedback bij beoordelingen op gestandaardiseerde beoordelingsformulieren en de formulieren wordt consequent gehanteerd door de opleiding. Toetsing en beoordeling zijn goed geborgd via de opleidingsspecifieke Examencommissie en de Toetscommissie. Het afstuderen bestaat uit drie onderdelen, die in het derde en vierde studiejaar worden aangeboden. De drie afstudeeronderdelen en de beoordeling daarvan zijn naar mening van het panel goed georganiseerd en geborgd en dekken de eindkwalificaties. Alumni vinden snel een bij de opleiding aansluitende baan en het werkveld is tevreden over de startbekwaamheid en het functioneren van de alumni. Het panel beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed en vindt de vaste opbouw, actualiteit en praktijkgerichtheid van de afstudeerwerken positief. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel voltijd
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	Goed
<i>Standaard 2 Oriëntatie van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 3 Inhoud van het programma</i>	Goed
<i>Standaard 4 Vormgeving van het programma</i>	Excellent
<i>Standaard 5 Instroom</i>	Goed
<i>Standaard 6 Studeerbaarheid</i>	Goed
<i>Standaard 7 Duur</i>	Voldoende
<i>Standaard 8 Personeelsbeleid</i>	Goed
<i>Standaard 9 Kwaliteit van het personeel</i>	Goed
<i>Standaard 10 Kwantiteit van het personeel</i>	Voldoende
<i>Standaard 11 Materiële voorzieningen</i>	Voldoende
<i>Standaard 12 Studiebegeleiding</i>	Goed
<i>Standaard 13 Evaluatie resultaten</i>	Goed
<i>Standaard 14 Verbetermaatregelen</i>	Goed
<i>Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg</i>	Goed
<i>Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Goed

Overwegingen en conclusie

Het panel beoordeelt de standaarden 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15 en 16 als goed en standaard 4 als excellent. De overige standaarden 7, 10 en 11 beoordeelt het panel als voldoende. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande voltijd hbo-bacheloropleiding Vertaalacademie van Zuyd Hogeschool als **goed**.

4 Aanbevelingen

Onderzoek en innovatie

De opleiding heeft goede en uitgebreide contacten met het werkveld en de opleiding volgt de ontwikkelingen uit het werkveld. Het panel is van mening dat de opleiding hierin volgend is, maar geen leidende rol inneemt in het werkveld terwijl de opleiding daartoe wel de kwaliteit en status heeft. Het panel ziet hiervoor mogelijkheden door vanuit de samenwerking met het lectoraat actief te gaan samenwerken met het werkveld aan innovatie van het beroep van vertaler en tolk (zie standaard 2). De opleiding kan actief deel gaan nemen aan de innovatie van het werkveld door bijvoorbeeld mee te werken aan onderzoek naar nieuwe werkwijzen in samenwerking met het werkveld.

Uitval

Het panel stelt vast dat de opleiding een aantal maatregelen voor en na de poort heeft genomen om de relatief hoge uitval tegen te gaan. Het panel adviseert de opleiding om deze maatregelen verder te monitoren en eventueel bij stellen. Hierbij is naar mening van het panel vooral aandacht voor een goede studiekeuzecheck en voorlichting van belang.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

*De afgestudeerde student **VERTALEN** is startbekwaam voor de beroepsuitoefening als vertaler en heeft de volgende eindcompetenties:*

1. [vertaalcompetentie]

- a) in de praktijk veel voorkomende vakspecifieke bronteksten op het gebied van economie, recht en/of techniek uiterst nauwkeurig te vertalen met inachtneming van volledigheid, consistentie van gekozen opties en de eisen van de opdrachtgever
- b) bij het vertalen van dergelijke teksten, problemen op het gebied van tekstbegrip van de brontekst en productie van de doelttekst te onderkennen en op de juiste manier op te lossen en de gekozen oplossingen te verantwoorden, met gebruikmaking van de hiervoor gangbare metataal
- c) eigen producten en diensten aan in de branche gangbare inzichten te toetsen en te motiveren

2. [linguïstische en tekstuele competentie]

- a) in de praktijk veel voorkomende vakspecifieke bronteksten op het gebied van economie, recht en/of techniek te begrijpen
- b) de doeltaal schriftelijk correct te gebruiken met in achtneming van volledigheid en consistentie van gekozen opties, alsmede de conventies van tekstsoort en tekstfunctie, spelling, grammatica, interpunctie en woordkeus/terminologie
- c) een vertaalde tekst van domeinspecifieke aard te reviseren en de eindredactie ervan te verzorgen met uiterste nauwkeurigheid en zorgvuldigheid en met inachtneming van het voorgaande
- d) in het geval van tolken, de gesproken brontekst te begrijpen en bij de vertolking de doeltaal correct te gebruiken met inachtneming van de grammaticale, lexicale en terminologische conventies

3. [zoekstrategieën en onderzoekscompetentie]

- a) op snelle en efficiënte wijze en met gebruikmaking van de gangbare hulpmiddelen additionele linguïstische en specialistische kennis te verwerven die nodig kan zijn om een in de praktijk voorkomende vakspecifieke brontekst op het gebied van economie, recht en/of techniek te begrijpen en te vertalen en zich een oordeel te vormen over de relevantie en toepasbaarheid hiervan bij het begrijpen van de brontekst en het produceren van de vertaling
- b) op kritische wijze zijn eigen kennis- en vaardigheidsniveau in te schatten
- c) lacunes in de eigen kennis aan te vullen en de nieuwe kennis te integreren in de al aanwezige kennis
- d) om te gaan met de gangbare hulpmiddelen om gegevens te verzamelen en kennis te vergaren en strategieën te ontwikkelen teneinde deze hulpmiddelen op efficiënte wijze te gebruiken
- e) de effectiviteit van gekozen oplossingsstrategieën te beoordelen

4. [culturele competentie]

- a) de cultuurbepaalde eigenheid van teksten in bron- en doeltaal te onderkennen en aan elkaar te relateren – met inachtneming van onder andere realia, regionale en diachrone diversiteit

5. [technische competentie]

- a) op professionele wijze vertalingen voor te bereiden en te vervaardigen met gebruikmaking van de gangbare technische hulpmiddelen (inclusief vertaalgeheugens en termextractietools) en terminologiebestanden, glossaria, (ver)taalcorpora, e.d.
- b) aan te geven welke gegevensdragers het geschiktst zijn om de geleverde producten zo efficiënt mogelijk bij de afnemer te bezorgen, met inachtneming van gegevensbeveiliging, discretie, verzendtijd en verzendduur van de geleverde bestanden
- c) uit een marktaanbod aan allerlei soft- en hardwareproducten die producten aan te schaffen dan wel voor aanschaffing voor te dragen die het geschiktst zijn voor toepassing op het werkteerrein (vakspecifiek vertalen, lokaliseren, ondertitelen, workflow management)
- d) zijn productie- en communicatiemiddelen te bedienen en kleine storings op te (laten) lossen
- e) een regeling te treffen om de tijdige levering te garanderen, mocht deze door technische storings in gevaar komen (bijvoorbeeld veiligheidskopieën, reservecomputer bij collega) en de beschikbare beveiligingsmiddelen toepassen tegen computervirussen en andere mogelijke storingsbronnen

6. [ondernemerscompetentie]

- a) efficiënt te functioneren als werknemer in een vreemdtalige werkomgeving
- b) vanuit een commerciële houding opdrachten aan te nemen (telefoonpresentatie, gebruik van algemene voorwaarden en offertes) en uiterst consciëntieus uit te voeren (correcte verzending en facturering) met kennis van ondernemerschap (rechtsvormen, administratie, belasting en verzekeringen en rechtspositionele aspecten van het beroep)
- c) zijn diensten aan te bieden met kennis van de eigen productiesnelheid en kwaliteit
- d) het eigen functioneren te evalueren en op basis van reflectie zonodig bij te stellen

7. [inter-persoonlijke competentie]

- a) persoonlijke of zakelijke informatie van opdrachtgevers te beschouwen als vertrouwelijk
- b) met opdrachtgevers en opdrachten discreet, betrouwbaar, integer en met verantwoordelijkheidsbesef om te gaan
- c) eventuele kritiek en/of gefundeerde wensen van de opdrachtgever te accepteren
- d) zelfstandig probleemsituaties in de beroepspraktijk te herkennen en tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te brengen

8. [probleemoplossend vermogen]

- a) oplossingen te bedenken voor vertaalproblemen waarvoor geen pasklare oplossingen bestaan
- b) zinvolle (nieuwe) oplossingsstrategieën te ontwikkelen en toe te passen
- c) de effectiviteit van gekozen oplossingsstrategieën te beoordelen.

*De afgestudeerde student **TOLKEN** is startbekwaam voor de beroepsuitoefening als gesprekstolk en heeft de volgende eindcompetenties:*

1. [tolkcompetentie]

- a) in de praktijk voorkomende domeinspecifieke mondelinge taaluitingen uiterst getrouw, volledig en consistent te vertolken van werktal A naar werktal B en vice versa en met inachtneming van de cultuurbepaalde eigenheid van bron- en doeltaal en de vereisten van de tolksituatie

- b) bij het vertolken problemen op het gebied van begrip en taalproductie te onderkennen en op de juiste manier op te lossen met gebruikmaking van de hiervoor gangbare tolkstrategieën en –technieken
- c) is in staat in zijn gedrag binnen de tolkcontext aan te passen door de juiste mate van présence te tonen en zich neutraal en onpartijdig op te stellen
- d) verstaanbaar en duidelijk te spreken
- e) de eigen vertolking continu te monitoren om zo nodig tijdens de vertolking fouten te corrigeren en achteraf te kunnen reflecteren op zijn prestaties (eigen functioneren)

2. [linguïstische competentie]

- a) werktaal A en werktaal B correct en consistent te gebruiken met inachtneming van onder meer grammatica, woordkeuze en terminologie
- b) de situationele conventies van werktaal A en B in acht te nemen (bijvoorbeeld register)

3. [zoekstrategieën en onderzoekscompetentie]

- a) lacunes in de eigen kennis te (h)erkennen en op snelle en efficiënte wijze en met gebruikmaking van de gangbare hulpmiddelen additionele relevante linguïstische en specialistische kennis te verwerven die nodig kan zijn om domeinspecifieke mondelinge taaluitingen te begrijpen en te vertolken en zich een oordeel te vormen over de relevantie en toepasbaarheid hiervan bij het uitvoeren van de vertolking
- b) om te gaan met de gangbare hulpmiddelen om gegevens te verzamelen en kennis te vergaren en om strategieën te ontwikkelen teneinde deze hulpmiddelen op efficiënte wijze te gebruiken
- c) de effectiviteit van gekozen oplossingsstrategieën te beoordelen (bijvoorbeeld evaluatie aan de hand van bespreking met derden)

4. [culturele competentie]

- a) interculturele verschillen ad hoc te onderkennen bij de interpretatie van de boodschap en er adequaat mee om te gaan bij het weergeven van de boodschap – met inachtneming van onder andere realia, regionale en diachrone diversiteit

5. [technische competentie]

- a) op professionele wijze vertolkingen voor te bereiden met gebruikmaking van de gangbare technische hulpmiddelen, terminologiebestanden, glossaria, (ver)taalcorpora, en dergelijke
- b) vertrouwd zijn met tolkspecifieke situaties zoals tolkcabines, fluistersets, e.d.
- c) zijn productie- en communicatiemiddelen te bedienen en storingen op te (laten) lossen

6. [ondernemerscompetentie]

- a) zijn diensten aan te bieden met kennis van de eigen expertisegebieden en kwaliteit
- b) efficiënt te functioneren als opdrachtnemer in een professionele omgeving
- c) vanuit een zakelijke houding opdrachten aan te nemen (telefoonpresentatie, gebruik van algemene voorwaarden en offertes) en consciëntieus uit te voeren (correcte uitvoering en facturering) met kennis van ondernemerschap (rechtsvormen, administratie, belasting en verzekeringen en rechtspositieve aspecten van het beroep)
- d) op kritische wijze zijn eigen kennis- en vaardigheidsniveau in te schatten en waar nodig bij te werken
- e) zelfstandig probleemsituaties in de beroepspraktijk te herkennen en tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te brengen
- f) zich te houden aan de gedragscodes voor tolken

g) persoonlijke of zakelijke informatie van opdrachtgevers te beschouwen als vertrouwelijk en met opdrachtgevers en opdrachten discreet, betrouwbaar, integer en met verantwoordelijkheidsbesef om te gaan het eigen functioneren te evalueren en op basis van reflectie en adviezen van anderen zo nodig bij te stellen (bijvoorbeeld gestructureerd in het kader van permanente educatie)

7. [inter-persoonlijke competentie]

- a) persoonlijke of zakelijke informatie van opdrachtgevers te beschouwen als vertrouwelijk
- b) met opdrachtgevers en opdrachten discreet, betrouwbaar, integer en met verantwoordelijkheidsbesef om te gaan
- c) eventuele kritiek en/of gefundeerde wensen van de opdrachtgever te accepteren
- d) zelfstandig probleemsituaties in de beroepspraktijk te herkennen en tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te brengen

8. [probleemoplossend vermogen]

- a) snel oplossingen te bedenken voor vertaalproblemen waarvoor geen pasklare oplossingen bestaan
- b) zinvolle (nieuwe) oplossingsstrategieën te ontwikkelen en snel toe te passen
- c) de effectiviteit van gekozen oplossingsstrategieën te beoordelen.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Jaar 1:

Blok 1.1		Blok 1.2		Blok 1.3		Blok 1.4	
Basisprogramma:							
Vertalen (Knaapen / P. v. Nunen / Verwaaijen)		Vertalen (Knaapen / P. v. Nunen / Prummel / Verwaaijen)	8 EC	Vertalen (Knaapen / P. v. Nunen / Verwaaijen)		Vertalen (Knaapen / P. v. Nunen / Verwaaijen)	6 EC
Engels + tolkvaardigheden (Arblaster-Prummel)		Engels + tolkvaardigheden (Arblaster-Prummel)	3 EC	Engels + tolkvaardigheden (Arblaster-Prummel)		Engels + tolkvaardigheden (Arblaster-Prummel)	4 EC
KT (Du/Fr/Sp) + tolkvaardigheden (Spauwen-Störmer / Bonenkamp-Dirks / Canals-Verbeeck-Voemans)		KT (Du/Fr/Sp) + tolkvaardigheden (Spauwen-Störmer / Bonenkamp-Dirks / Canals-Verbeeck-Voemans)	10 EC	KT (Du/Fr/Sp) + tolkvaardigheden (Spauwen-Störmer / Bonenkamp-Dirks / Canals-Verbeeck-Voemans)		KT (Du/Fr/Sp) + tolkvaardigheden (Spauwen-Störmer / Bonenkamp-Dirks / Canals-Verbeeck-Voemans)	10 EC
ICT infrastructuur & Word I (Custers)						ICT PowerPoint (Tegelaers)	3 EC
Praktijksimulatie 1.1 (E-N) (Copper)				Praktijksimulatie 1.3 (E-N) (Copper / Custers)		Praktijksimulatie 1.4 (E-N) (Bonenkamp / Copper / Custers)	3 EC
		Inleiding economie (Beer)		Inleiding recht (Cauberg)			6 EC
		Zakelijk schrijven (Knaapen / Verwaaijen)		Zakelijk schrijven (Knaapen / Verwaaijen)			7 EC
						Mondeling presenteren (Goluke / Prummel)	
SLB (Knaapen / Prummel / Custers /Dirks /Copper / Voemans)		SLB (Knaapen / Prummel / Custers /Dirks /Copper / Voemans)		SLB (Knaapen / Prummel / Custers /Dirks /Copper / Voemans)		SLB (Knaapen / Prummel / Custers /Dirks /Copper / Voemans)	
TOTAAL:	15 EC		15 EC		15 EC		60 EC

Jaar 2:

Blok 2.1		Blok 2.2		Blok 2.3		Blok 2.4	
Basisprogramma							
Vertalen E-N (R.O.) + tolkvaardigheden (Arblaster-Beumers- Copper-Thelen)	5 EC	Vertalen N-E (ec) + tolkvaardigheden (Arblaster-Beumers-Custers-H. v. Nunen)	4 EC	Vertalen E-N/N-E (re) + tolkvaardigheden (Arblaster-Beumers-Custers- H. v. Nunen)	5 EC	Vertalen E-N/N-E (te) + tolkvaardigheden (3) (Arblaster-Thelen)	4 EC
Vertalen KT-N (toerisme) + tolkvaardigheden (Prins-Spauwen-Störmer / Dirks-Duros / Canals- Verbeeck-Voermans)	4 EC	Vertalen N-KT (ec) + tolkvaardigheden (Prins-Spauwen-Störmer / Dirks- Duros / Canals-Verbeeck- Voermans)	5 EC	Vertalen KT-N/N-KT (re.) + tolkvaardigheden (Prins--Störmer / Dirks-Duros / Canals-Verbeeck-Voermans)	4 EC	Vertalen KT-N/N-KT (te) + tolkvaardigheden (3) (Prins--Störmer / Dirks-Duros / Canals-Verbeeck-Voermans)	4 EC
						Praktijksimulatie E + KT (Arblaster / Custers / Thelen)	2 EC
		Nederlands voor vertalers I (Knaapen)	4 EC	Nederlands voor vertalers II (Knaapen)	4 EC	Nederlands voor vertalers III (Knaapen)	4 EC
Inleiding techniek (Bergman)	3 EC					Toepassingsgebied naar keuze (eco./rec./tec.) (Bergman / Habets / Pluis)	1 EC
Project ondertitelen (Custers / Störmer)	1 EC	Project lokaliseren (v. d. Staay)	1 EC	Project projectmanagement (Custers / v. d. Staay)	1 EC		
		SLB: bedrijfsbezoek (Copper)					
ICT html + Word II (Custers)	1 EC	ICT WordSmith + Word II (Custers)	1 EC	ICT terminologie beheerssystemen + Word II (Custers)	1 EC	ICT vertaaltools + Word II (Custers)	1 EC
TOTAAL:	14 EC	(1) 15 EC		(2) 15 EC			16 EC

(1) = studenten bepalen keuze hoofdtal voor jaar 3 en jaar 4

(2) = studenten bepalen keuze specialisatie voor jaar 3 en jaar 4 (studenten die tolken kiezen, moeten een tweede keuze opgeven)

(3) = geschiktheidstoets tolken voor studenten die de specialisatie tolken willen kiezen

Jaar 3:

Blok 3.1 en 3.2		Blok 3.3		Blok 3.4	
Basisprogramma		Basisprogramma		Basisprogramma	
Taalstage in het buitenland (Arblaster / Bonenkamp / Canals / Copper / Dirks / Störmer)	30 EC	<ul style="list-style-type: none"> • Werkcolleges vakspecifiek vertalen VT1-N en N-VT1 (Prins-Störmer / Arblaster-H.v. Nunen / Bonenkamp-Duros / Canals – Voermans) 	4 EC	<ul style="list-style-type: none"> • Werkcolleges vakspecifiek vertalen VT1-N en N-VT1 (Prins-Störmer / Arblaster-H.v. Nunen / Bonenkamp-Duros / Canals – Voermans) 	4 EC
		<ul style="list-style-type: none"> • Lees- en vertaalproject VT1-N (+ toepassingsgebied - zelfstudie) (Arblaster / de Beer / Bergman / Bonenkamp / Duros / H. v. Nunen / Pluis / Prins / Verbeeck / Voermans) 	5 EC	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands voor vertalers IV (Verwaaijen) 	6 EC
		<ul style="list-style-type: none"> • Vertaalwetenschap (P. v. Nunen / Störmer) 	2 EC	<ul style="list-style-type: none"> • Terminologie + project (Thelen) 	1 EC
		<ul style="list-style-type: none"> • Bezoek Brussel EU instellingen 			
		Specialisaties		Specialisaties	
		1. Vertalen	4 EC	1. Vertalen	4 EC
		Werkcolleges vakspecifiek vertalen VT2-N en N-VT2 (P. v. Nunen / Störmer---Arblaster / H. v. Nunen --- Bonenkamp / Duros --- Canals / Voermans)		Werkcolleges vakspecifiek vertalen VT2-N en N-VT2 (P. v. Nunen / Störmer---Arblaster / H. v. Nunen --- Bonenkamp / Duros --- Canals / Voermans)	
		2. Tolken	4 EC	2. Tolken	4 EC
		Tolken I + herkansing geschiktheidstoets (1) (Beumers / Störmer / P. v. Nunen / Bonenkamp / Duros / Canals / Voermans)		Tolken II; als toets niet gehaald wordt keuze uit L10N of ondertitelen (Beumers / Störmer / P. v. Nunen / Bonenkamp / Duros / Canals / Voermans)	
		3. L10N (Staay)	4 EC	3. L10N (Staay)	4 EC
4. Ondertitelen (Prummel / Störmer)	4 EC	4. Ondertitelen (Prummel / Störmer)	4 EC		
TOTAAL:	30 EC		15 EC		15 EC

(1) = geschiktheidstoets tolken vindt plaats in de week van de terugkomdag

Jaar 4:

Blok 4.1		Blok 4.2	Blok 4.3	Blok 4.4
Basisprogramma				
Werkcolleges vakspecifiek vertalen (VT1-N en N-VT1) (P. v. Nunen / Störmer---Arblaster / H. v. Nunen ---Bonenkamp / Duros -- - Canals / Voermans)	3 EC			
Beroepsvoorbereidende week (Copper / Bonenkamp / Custers / Knaapen / Prins / Verbeeck / Verwaaijen)	1 EC			
Projectmanagement (Custers / Staay)	1 EC			
Werkstuk vakspecifiek vertalen VT1-N (Arblaster /Bergman / Bonenkamp / Custers / Lamberiks / P. v. Nunen / Regt / Verbeeck / Voermans)	5 EC			
Subtotaal:	10 EC			

Jaar 4:

Specialisaties							
Blok 4.1		Blok 4.2 – Minor (verdieping):		Blok 4.3		Blok 4.4	
1. Vertalen		1. Vertalen		1. Vertalen		1. Vertalen	
Werkstuk vakspecifiek Vertalen N-VT1 (keuze uit relevant toepassingsgebied + ICT – research werkstuk) (Arblaster /Bergman / Bonenkamp / Canals / Custers / Duros /Lamberiks / P. v. Nunen / Regt / Störmer / Verbeeck / Voermans)	3 EC	Vakspecialistisch vertalen (meer opties, o.a. VT1-N, N-VT1, VT2-N, N-VT2, terminologie, enz.) (Bonenkamp / H. v. Nunen / P. v. Nunen / Voermans) of Professioneel schrijven (Verwaaijen)	15 EC	Vertaalpraktijk 1 Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans) of Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten)	15 EC	Vertaalpraktijk 1: Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans) of Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten)	15 EC
Werkstuk vakspecifiek Vertalen VT2-N (keuze uit relevant toepassingsgebied + ICT – research werkstuk) (Arblaster /Bergman / Bonenkamp / Canals / Custers / Duros /Lamberiks / P. v. Nunen / Regt / Störmer / Verbeeck / Voermans)	2 EC						
2. Tolken		2. Tolken		2. Tolken		2. Tolken	
Tolken III (Beumers / Störmer / P. v. Nunen / Bonenkamp / Duros / Canals / Voermans)	5 EC	Werkstuk vakspecifiek vertalen N-VT1 (Bonenkamp / H. v. Nunen / P. v. Nunen / Voermans) en Tolken IV (Beumers / Störmer / P. v. Nunen / Bonenkamp / Duros / Canals / Voermans)	5 EC 10 EC	Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten) en Tolken V (Beumers / Störmer / P. v. Nunen / Bonenkamp / Duros / Canals / Voermans)	15 EC	Vertaalpraktijk 1: Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans)	15 EC

3. L10N		3. L10N		3. L10N		3. L10N	
Werkstuk L10N (v. d. Staay)	5 EC	Werkstuk L10N (v. d. Staay) of Professioneel schrijven (Verwaaijen)	15 EC	Vertaalpraktijk 1 Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans) of Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten)	15 EC	Vertaalpraktijk 1: Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans) of Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten)	15 EC
4. Ondertitelen		4. Ondertitelen		4. Ondertitelen		4. Ondertitelen	
Werkstuk ondertitelen (Bonenkamp / Canals / Custers / P. v. Nunen / Prummel / Störmer)	5 EC	Werkstuk ondertitelen (Bonenkamp / Canals / Custers / P. v. Nunen / Prummel / Störmer) of Professioneel schrijven (Verwaaijen)	15 EC	Vertaalpraktijk 1 Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans) of Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten)	15 EC	Vertaalpraktijk 1: Externe vertaalstage (Dirks / Duros / <u>H. v. Nunen</u> / Knaapen / Störmer / Thelen / Voermans) of Vertaalpraktijk 2: skills lab (<u>P. v. Nunen</u> / verschillende docenten)	15 EC
Subtotaal basisprogramma:	10 EC						
TOTAAL:	15 EC		15 EC		15 EC		15 EC

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

Nadere informatie over de achtergronden van de leden van het beoordelingspanel en secretaris:

Mevrouw prof.dr. L.M.J. van Vaerenbergh, voorzitter

Mevrouw Van Vaerenbergh is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van vertalen, taal- en letterkunde en vanwege haar inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Mevrouw Van Vaerenbergh is hoogleraar en voorzitter van de onderwijscommissie Toegepaste Taalkunde aan Universiteit Antwerpen en was tot oktober 2013 hoogleraar Vertaalstudies aan Artesis Hogeschool Antwerpen. Zij geeft regelmatig gastcolleges en presentaties van papers op congressen, symposia en workshops. Zij is voorzitter van de vakgroep Duits en redacteur van het wetenschappelijke tijdschrift trans-kom. Voor deze visitatie heeft mevrouw Van Vaerenbergh onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1982	Doctor in de letteren
1974 – 1975	Kandidaat Wijsbegeerte
1973 – 1974	Geaggregeerde Hoger secundair onderwijs
1972 – 1974	Licentiaat Germaanse filologie
1970 – 1972	Kandidaat Germaanse filologie

Werkervaring:

2013 – heden	Hoogleraar Faculteit Letteren en wijsbegeerte, departement Toegepaste Taalkunde/Vertalen en Tolken - Universiteit Antwerpen
1995 – 2013	Hoogleraar - Artesis Hogeschool Antwerpen
1994 – 1995	Hoogleraar - Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken (HIVT – RUCA)
1987 – 1988	Docente - Facultés Universitaires N-D de Namur
1985 – 1994	Docente - Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken (HIVT – RUCA)
1983 – 1985	Docente - Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken (HIVT – RUCA)
1982 – 1985	Assistente - Hoger Rijksinstituut voor Vertalers en Tolken – Trierstraat Brussel
1975 – 1982	Assistente - KULeuven
1974 – 1976	Assistente - Universitaire Faculteiten St. Aloysius Brussel

Publicaties (2011 – 2013; meer op aanvraag):

- Sofie Van de Geuchte (2013). "Sprach- und Kulturmittlung im Gesundheitsbereich. Die Situation in den Niederlanden und Flandern." Trans-kom 6[2]: 420-440
- Iris Schrijver, Luuk van Waes (2012). "An Exploratory Study of Transediting in Students' Translation Processes". Hermes 49: 99-118
- (2012). "Funktionalistische Literaturtheorie und technische Kommunikation. Funktionalismus als Basis für eine Annäherung von Techniktranslation und Technikkommunikation." Trans-kom 5[2]: 274-292
- Claudia Peersman, Walter Daelemans (2011). "Predicting Age and Gender in Online Social Networks." SMUC 2011 Proceedings of the 3rd international workshop on Search and mining user generated contents. ACM Digital Library, 37-44 <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=2065035>
- Iris Schrijver, Luuk Van Waes (2011). "Transediting in students' translation processes." Artesis VT working paper.
- Maarten Charles J. Franck; Veerle Foulon (2011). "ABOP, the automatic patient information leaflet optimizer: Evaluation of a tool in development." Patient Education and Counseling 83, 411-416
- Claudia Peersman, Walter Daelemans (2011). "Age and Gender Prediction on Netlog Data." Presented at the 21st meeting of Computational Linguistics in the Netherlands (CLIN21). Ghent, Belgium

- (2011). "Illokutionsindikatoren in französischsprachigen und deutschsprachigen Beipackzetteln." Eva Lavric, Wolfgang Pöckl, Florian Schallhart (Hg.). *Comparatio delectat*. Akten der VI. Internationalen Arbeitstagung zum romanisch-deutschen und innerromanischen Sprachvergleich Innsbruck 3.-5. September 2008. Frankf.a/main: P. Lang, [InnTrans. Innsbrucker Beiträge zu Sprache, Kultur und Translation 4) 891-904
- (2011). "Kognition und mehrsprachige technische Kommunikation." Peter A. Schmitt, Susann Herold, Annette Weilandt (Hg.). *Translationsforschung. Tagungsberichte der LICTRA 19.* - 21.5.2010. Frankfurt a/Main: P. Lang, 885-897

Lidmaatschap wetenschappelijke en beroepsverenigingen:

- Lid van EST (European Society for Translation Studies)
- Lid van ABLA (Belgische Vereniging voor Toegepaste Taalkunde)
- Lid van de Gesellschaft für Angewandte Linguistik (GAL)
- Lid van de Belgische Kring voor Linguïstiek
- Lid van de Deutsche Gesellschaft für Übersetzungs- und Dolmetschwissenschaft (DGÜD)
- Lid van de Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde

Mevrouw prof.dr. L. Behiels

Mevrouw Behiels is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van (ver)tal en vanwege haar inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Mevrouw Behiels is hoogleraar Spaans aan het departement Vertalers en Tolken, subfaculteit Taal en Communicatie (Geïntegreerde Faculteit Letteren, KU Leuven) Campus Antwerpen en freelance conferentietolk voor onder andere de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers. Zij was sinds de oprichting van de Master in het Vertalen opleidingscoördinator en ondersteunt nog altijd actief de huidige coördinator. Ook is zij lid van de subfacultaire onderzoekscommissie. Mevrouw Behiels houdt zich momenteel bezig met een historisch vertaalonderzoek en met een onderzoek over de Spaanse letterkunde van de negentiende en twintigste eeuw. Zij is peer reviewer voor verschillende vertaaltijdschriften: *Meta*, *Journal des Traducteurs*, *Filter* en *Hermeneus* en heeft vele publicaties op haar naam staan. Voor deze visitatie heeft mevrouw Behiels onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1989   Gepromoveerd tot doctor in de Letteren en Wijsbegeerte - Universiteit Gent
1971 – 1975   Romaanse filologie - Universiteit Gent

Werkervaring:

2013   Gastprofessor master Spaanse Letterkunde - Universiteit Gent
2010 – heden   Docent gespecialiseerd vertalen Master de Traducción Profesional e Institucional - Universidad de Valladolid (Campus de Soria)
2008 – 2011   Docent consecutief tolken Máster Universitario en Comunicación Intercultural, Interpretación y Traducción en los Servicios Públicos - Universidad de Alcalá de Henares
1988 – heden   Docent, sinds 1990 hoogleraar Spaans aan het departement Vertalers en Tolken, Katholieke Vlaamse Hogeschool, Antwerpen, nu Subfaculteit Taal en Communicatie (Geïntegreerde Faculteit Letteren, KU Leuven) campus Antwerpen
1977 – 1988   Docent Frans aan verscheidene middelbare scholen
1980 – heden   Freelance conferentietolk - Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, Parlement Brussels Gewest en andere overheidsinstellingen / culturele sector

Overig:

2013 – heden   Lid Beoordelingscommissie Faculteit Letteren KU Leuven
2013 – heden   Lid Beoordelingscommissie Subfaculteit Taal en Communicatie KU Leuven
2011 – heden   Lid Subfacultaire Onderzoekscommissie Taal en Communicatie KU Leuven | Thomas More

- 2005 – heden Lid van het Hogeschool Onderhandelings Comité Lessius Antwerpen (later Thomas More Antwerpen)
- 2007 – heden Coördinator masterproeven in de subfaculteit Taal en Communicatie Lessius Antwerpen (later Thomas More Antwerpen)
- 2007 – 2011 Coördinator Master in het Vertalen, Lessius Antwerpen

Publicaties 2011-2013 (meer op aanvraag):

- “Claves belgas para la lectura de ‘Por la Europa católica’ de Emilia Pardo Bazán”. Revista de Literatura, n° 149, 2013, 139-162.
- “La problematización de la mimesis: Carlos de Haes y Galdós” in Neophilologus. An International Journal of Modern and Mediaeval Language and Literature, 96, 3, 2012, pp. 369-383.
- “Saturnal de Rosa Chacel: puentes entre el ensay, la autobiografía y la ficción” in Castilleja, Diana, Houvenaghel, Eugenia & Vandebosch, Dagmar (eds.), El ensayo hispánico. Cruces de géneros, síntesis de formas. Genève, Droz, 2012, pp. 99-108.
- “Celestina in de Nederlanden”. Filter: Tijdschrift voor Vertalen en Vertaalwetenschap, 19 (2), 2012, pp. 3-13.
- “De la traduction comme interprétation et construction. La « Flamme d’amour vive » de Jacques Ancet et la « Llama de amor viva » de Jean de la Croix ». Meta: Journal des Traducteurs, 57 (1), 2012, 177-197.
- “José Fago, personaje de transición en los Episodios Nacionales de Benito Pérez Galdós” in Botta, Patrizia, Rumbos del hispanismo en el umbral del Cincuentenario de la AIH, vol. V, Moderna y Contemporánea (eds. Laura SILVESTRI, Loretta FRATTALE y Matteo LEFÈVRE), Roma, Bagatto Libri, 2012, pp. 18-25.
- Pistor, C., Behiels, L., Thomas, W. (2012). Translation, court networks, and the fashioning of an Imperial image: Charles V and the work of Luis de Ávila y Zúñiga. Bibliothèque d'Humanisme et Renaissance. Travaux et Documents, LXXIV (2), 271-289.
- “Anagórisis en Galdós y Dickens” in Yolanda Arencibia & Rosa María Quintana (eds.), Galdós y la gran novela del siglo XIX. IX Congreso Internacional Galdosiano. Las Palmas: Ediciones del Cabildo de Gran Canaria, 2011, pp. 440-448.

Mevrouw drs. J.M. Pannebakker

Mevrouw Pannebakker is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van vertalen en communicatie en vanwege haar inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. Mevrouw Pannebakker is plaatsvervangend hoofd van de afdeling Communicatie van het Directoraat-Generaal Vertaling van de Europese Commissie. Binnen haar functie is zij verantwoordelijk voor contacten tussen de Europese Commissie en het werkveld. Ook is mevrouw Pannebakker betrokken bij de organisatie van internationale evenementen en conferenties en verantwoordelijk voor de organisatie van bijscholingscursussen voor vertalers. Voor deze visitatie heeft mevrouw Pannebakker onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1982 – 1986 Opleiding Tolk/Vertaler - Zuyd Hogeschool
- 1979 – 1982 MEAO – Scholengemeenschap Gouda

Werkervaring:

- 1991 – heden Internationaal ambtenaar Directoraat-Generaal Vertaling - Europese Commissie
- 2013 – heden Plaatsvervangend hoofd Communicatie - Directoraat-Generaal Vertaling
- 2006 – 2013 Beleidsmedewerker – Directoraatsniveau
- 1995 – 2006 Opleidingscoördinator
- 1991 – 2006 Vertaler afdelingen economie en concurrentie en buitenlandse betrekkingen
- 1989 – 1995 Mede-oprichter en voorzitter - Nederlandse Vereniging van Tolken en Vertalers (NVTV), inmiddels gefuseerd met het NGV tot het NGTV; mede-oprichter van het blad De Linguaan

1986 – 1991 Vertaler, Project manager, Customer service manager - Diverse internationale vertaalbureaus in Brussel (Bureau Cogen, Eurologos, TRADAS)

De heer N. Mian

De heer Mian is ingezet als studentlid. Hij volgt de hbo-bacheloropleiding European Studies aan Haagse Hogeschool, waar hij in 2013 betrokken was bij de interne audit. De heer Mian is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Mian aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2011 – heden European Studies - Haagse Hogeschool in Den Haag
2003 – 2006 Manager/ondernemer - Mondriaan College in Delft

Werkervaring:

2011 – heden Verkoper - Haagse Markt, Den Haag
2010 Administratief medewerker - Belastingdienst, Rijswijk
2008 – 2009 Vulploeg medewerker - Albert Heijn, Den Haag
2007 Callcenter medewerker - ISS, Leidschendam
2006 Administratief medewerker - Crocs Europe, Rijswijk

Mevrouw drs. M. Schoots

Mevrouw Schoots is ingezet als NQA auditor. Zij is deskundig op het gebied van opleidingen en trainingen. Zij werkte als teamleider en projectmanager business development bij de Faculteit Economie en Management van de Hogeschool Utrecht. Daarna werkte zij als senior programma manager bij Hogeschool ISBW (Schouten Nelissen) en Hogeschool ICM. Mevrouw Schoots was daar verantwoordelijk voor de aansturing van onder andere hbo-bacheloropleidingen in marketing, communicatie, sales, personeelsmanagement, management en bedrijfskunde. Sinds 2009 werkt zij als zelfstandig opleidingsadviseur. Mevrouw Schoots heeft in het najaar van 2012 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

2012 Training secretaris (*gecertificeerd*) NVAO
2011 E-learning (*Mastermodule*) Open Universiteit
2008 Competenties en competentiegericht leren (*Mastermodule*) Open Universiteit
2007 Methodisch ontwerpen van opleidingstrajecten (*opleiding*) Schouten & Nelissen
2005 Nima A Marketing (*diploma*)
2002 Management en Bedrijfsvoering (*diploma*) Hogeschool van Utrecht
2001 Arbeid, Management & Organisatie (*doctoraaldiploma*) Universiteit Utrecht
Afstudeerrichting van de studie Algemene Sociale Wetenschappen
1997 Atheneum (*diploma*) Sint-Vituscollege, Bussum

Werkervaring:

- 2013 – heden Netherlands Quality Agency, auditor
- 2009 – heden Zelfstandig opleidingsadviseur
- Adviseur hoger onderwijs (curriculumontwerp, kwaliteitszorg, innovatie)
  - Ontwerper en projectleider bedrijfsopleidingen
- 2008 – 2011 Senior programma manager - ICM Opleidingen & Trainingen
- 2006 – 2008 Programma manager/ Business Development manager - ISBW (Schouten & Nelissen)
- 2005 – 2006 Hoofd Bureau Deeltijd a.i. - Hogeschool Utrecht, Faculteit Economie en Management
- 2004 – 2006 Projectmanager Business Development - Hogeschool Utrecht, Faculteit Economie en Management
- 2001 – 2004 Hoofd Onderwijsbureau- Hogeschool Utrecht, Faculteit Economie en Management

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Dag 1, dinsdag 27 mei 2014		
9u30-10u30	Ontvangst en voorbereiding (lokaal BRB 11)	
10u30-11u00	Presentatie (lokaal BRB 11)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mw. Jeanette Oostijen, directeur Faculteit International Business and Communication</i> • <i>De heer Dirk Verbeeck, opleidingshoofd Vertaalacademie</i>
11u00-15u30	Voorbereiding en materiaalbestudering 11u-12u30 (lokale BRB 11 + BRB04) Lunch 12u30-13u30 (lokaal BR115) Spreekuur (lokaal BR 114) en rondleiding (½ uur) 13u30-14u	
15u30-16u15	Inhoud: gehele opleiding (lokaal BRB 11)	Studenten propedeuse en hoofdfase: <ul style="list-style-type: none"> • <i>De heer Groesen van, Bas (student propedeuse, havo en eerste jaar IBL)</i> • <i>Mw. Dijck van, Floor (student propedeuse, 21+ toets)</i> • <i>De heer Heijgelen, Marco (student hoofdfase, jaar 2, havo en eerste jaar lerarenopleiding)</i> • <i>Mw. Linssen, Judith (student hoofdfase jaar 3, vwo)</i> • <i>De heer Tiquet, Bastiaan (student hoofdfase, jaar 2, havo)</i> • <i>Mw. Nelissen, Lina (student hoofdfase, jaar 4, kunstacademie)</i> • <i>Mw. Heijden, Margot van der (student hoofdfase, jaar 4, vwo)</i> • <i>Mw. Jong, Laura de (voorzitter opleidingscommissie en student hoofdfase, jaar 4, tweetalig vwo)</i>
16u30-17u15	Inhoud: gehele opleiding (lokaal BRB 11)	Vertegenwoordigers docententeam: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mw. Paulien Copper (stagedocent buitenlandstage, docent Engels, coördinator beroepsvoorbereidende week, werkveldcommissielid, mentor)</i> • <i>Mw. Irene Canals (docent Spaans, stagedocent buitenlandstage)</i> • <i>Mw. Eri Dirks (docent Frans, stagedocent buitenlandstage, mentor)</i> • <i>Mw. Lisette Goluke (docent Nederlands)</i> • <i>De heer Han Spauwen (docent Duits)</i> • <i>Mw. Nicole Stoermer (docent Duits, coördinator tolken)</i>
17u30 – 18u	(lokaal BRB 11)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>De heer Ron Theuns, voorzitter werkveldcommissie</i>
18u – 18u45	Voorbereiding en materiaalbestudering (lokaal BRB 11)	

Dag 2, woensdag 28 mei 2014		
8u30 – 9u45	Materiaalbestudering en voorbereiden gesprekken	
9u45 – 10u15	Inhoud: programma & toetsing (lokaal BRB 11)	Alumni: <ul style="list-style-type: none"> • Mw. Carin Bakkes (afgestudeerd 26/6/2012) • De heer Rens Dijkstra (afgestudeerd 3/7/2013) • Mw. Roxanne van Kollenburg (afgestudeerd 3/7/2013) • Mw. Kara Lundsdatter (afgestudeerd 3/7/2013)
10u30- 11u15	Inhoud: programma & toetsing (lokaal BRB 11)	Begeleiders en beoordelaars: <ul style="list-style-type: none"> • De heer Norbert Bonenkamp (docent Frans, lid curriculumcommissie) • Mw. Helmy van Nunen (docent Engels, lid curriculumcommissie, stagecoördinator externe stage) • De heer Peter van Nunen (docent Duits, directeur Skills lab) • Mw. Angelique Voermans (docent Spaans, mentor)
11u30- 12u30	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen: borging (lokaal BRB 11)	<ul style="list-style-type: none"> • Mw. Irene Custers (docent ICT, oprichter X-lab, lid curriculumcommissie en Toetscommissie) • Mw. Florence Duros (docent Frans en docentlid opleidingscommissie) • Mw. Emmy Nelissen (verantwoordelijke kwaliteitszorg FIBC) • Mw. Cynthia Prummel (docent Engels, voorzitter examencommissie) • De heer Marcel Thelen (docent Engels en terminologie, lid Toetscommissie, opleidingscommissie en examencommissie)
12u30- 13u30	<i>Lunch + overleg (lokaal BR115) / extra bestuderen materiaal (lokaal BRB11 + BRB04)</i>	
13u30- 14u15	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen: aansturing (lokaal BRB 11)	<ul style="list-style-type: none"> • Mw. Jeanette Oostijen, directeur Faculteit International Business and Communication • De heer Dirk Verbeeck, opleidingshoofd Vertaalacademie
14u15- 16u45	Beoordelingsoverleg (lokaal BRB 11)	<i>panel</i>
16u45- 17u00	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen (aansturing) en terugkoppeling (lokaal BRB 11)	<ul style="list-style-type: none"> • Mw. Irene Custers (docent ICT, oprichter X-lab, lid curriculumcommissie en Toetscommissie) • Mw. Angelique Cieremans (auditor Zuyd Hogeschool) • Mw. Eri Dirks (docent Frans, stagedocent buitenlandstage, mentor) • Mw. Lisette Goluke (docent Nederlands) • Dhr. Jan Kleijnen (auditor Zuyd Hogeschool) • Mw. Emmy Nelissen, verantwoordelijke kwaliteitszorg

		<p><i>FIBC</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>De heer Peter van Nunen (docent Duits, directeur Skills lab)</i> • <i>Mw. Jeanette Oostijen, directeur Faculteit International Business and Communication</i> • <i>De heer Karel van Rosmalen (voorzitter College van Bestuur Zuyd Hogeschool)</i> • <i>De heer Han Spauwen (docent Duits)</i> • <i>Mw. Nicole Stoermer (docent Duits, coördinator tolken)</i> • <i>De heer Marcel Thelen (docent Engels en terminologie, lid Toetscommissie, opleidingscommissie en examencommissie)</i> • <i>De heer Dirk Verbeeck, opleidingshoofd Vertaalacademie</i>
--	--	---

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	
Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	<ul style="list-style-type: none"> De eindkwalificaties van de opleiding 	<ul style="list-style-type: none"> AC - Opleidingsprofiel Vertaalacademie (20/2/2014 bijlage 1, p. 21) VAC - Studiegids 2013-2014 (29/8/2013)
	<ul style="list-style-type: none"> Het concreet gebruikte nationale kwalificatieraamwerk of domeinspecifieke referentiekader 	<ul style="list-style-type: none"> AC - Opleidingsprofiel Vertaalacademie (20/2/2014 bijlage 1, p. 15 e.v.)
	<ul style="list-style-type: none"> Een inzicht in de relatie van de eindkwalificaties met (bijvoorbeeld) de Dublin descriptoren, voor zover het betreffende kwalificatieraamwerk hierin niet voorziet 	<ul style="list-style-type: none"> AC - Opleidingsprofiel Vertaalacademie (20/2/2014 bijlage 1, p. 24 e.v.) VAC - Competentiematrix Vertaalacademie (7/4/2014)
	<ul style="list-style-type: none"> Documenten met betrekking tot internationale kwalificatieraamwerken of domeinspecifieke referentiekaders, voor zover die zijn gebruikt 	<ul style="list-style-type: none"> VAC - Europese Norm voor Vertaaldiensten EN 15038 VAC - EMT – European Master in Translation Strategy VAC - Verslag OVN 20100528 VAC - Verslag PSTEVIN 25 mei 2012 VAC - Verslag PSTEVIN 28 mei 2010 VAC - Declaration_OPTIMALE_07-06-2013 VAC - Contacten Vertaalacademie Maastricht VAC - Doelstellingen Platform Sector Tolken en Vertalen in Nederland VAC - Doelstellingen Platform Vertaalopleidingen Nederland VAC - EMT Translator Trainer Profile VAC - EMT-project VAC - Overview Erasmus Contracts VAC - Stageplekken VAC 3 en 4 VAC – Studiegids 2013-2014
Standaard 2 Oriëntatie Standaard 3 Inhoud Standaard 4 Vormgeving Standaard 5 Instroom Standaard 6 Studeerbaarheid Standaard 7 Omvang en duur	<ul style="list-style-type: none"> Documenten met betrekking tot het curriculum, waarin zijn opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> een beknopt curriculumoverzicht, waarin de opbouw van de studiejaren overzichtelijk is weergegeven, inclusief het aantal studiepunten (EC) per onderdeel beschrijvingen van onderwijseenheden, 	<ul style="list-style-type: none"> VAC - Studiegids 2013 -2014 (29/8/2013) VAC - Boekenlijst Vertaalacademie (25/5/2013) VAC - Curriculumoverzicht Vertaalacademie VAC - Contacten Vertaalacademie Maastricht VAC - Oud curriculum VAC cohort 2010-2011

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	
	<p>waarin zijn vermeld: einkwalificaties, leerdoelen, beknopte inhoud, voorgeschreven literatuur, werkvormen, toetsvormen, studiepunten en docent</p> <ul style="list-style-type: none"> • literatuurlijst (verplichte en aanbevolen literatuur) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs- en Examenregeling 	<ul style="list-style-type: none"> • VAC - OER cohort 2013-2014
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onderwijsbeleidsplan en toetsbeleidsplan</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • VAC - Opleidingsprofiel VAC (20/2/2014, p. 9 e.v.) • VAC - Toetsbeleid Vertaalacademie (21/2/2013, hele document) • <i>ZUYD - De beloften van Zuyd 2014-2018</i> • <i>ZUYD – Onderwijsvisie</i> • <i>ZUYD - Strategie van Zuyd</i> • <i>ZUYD – Strategiemap</i> • <i>ZUYD - Strategienota</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onderzoeksbeleidsplan</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • VAC -Opleidingsprofiel (20/2/2014, p. 11 e.v.)
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Een representatieve selectie (spreiding in vakgebieden) uit het studiemateriaal, zoals:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>readers, syllabi en essentiële boeken</i> - <i>moduleboeken en handleidingen of studiewijzers</i> - <i>projectopdrachten en studentproducten</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>FIBC – Programma International Week (februari 2014)</i> • <i>VAC - selectie blokboeken / handboeken / opdrachten</i> • <i>VAC - Studiehandleidingen en samenvattende overzichten 2013-2014</i> • <i>VAC - Voorbeeld opdracht skills lab ondertiteling</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Toegang tot de elektronische leeromgeving</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • VAC- Toegang tot digitaal leerplatform BlackBoard Vertaalacademie
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verslagen van overleg in relevante commissies en/of organen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>VAC - Berekening gemiddelde contacttijd per lesweek</i> • <i>VAC - Jaarplan 2014-2015</i> • <i>VAC - Jaarverslag Excie 2012-2013</i> • <i>VAC - Notulen Curriculumcommissie VAC</i> • <i>VAC - Notulen Examencommissie VAC</i> • <i>VAC - Notulen Opleidingscommissie VAC</i> • <i>VAC - Notulen Werkveldcommissie VAC</i> • <i>FIBC - NSE analyse 2013</i> • <i>VAC - Proceedings Maastricht-Lódz Duo Colloquium</i> • <i>VAC - Programma meeloopdag</i> • <i>FIBC - Programma open dag</i>

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	
		<ul style="list-style-type: none"> • FIBC - Rapport Project Studiesucces en Rendementen • VAC - Resultaten exit-enquête 2012-2013 • VAC - Studiekeuzecheck Vertaalacademie • VAC - Voorbeeld Beroepsvoorbereidende week
Standaard 8 Personeelsbeleid Standaard 9 Kwaliteit personeel Standaard 10 Omvang personeel	<ul style="list-style-type: none"> • Een samenvattend overzicht van de docenten met informatie over (dus geen cv's): <ul style="list-style-type: none"> • naam, functie, omvang aanstelling • opleidingsachtergrond en graad • vakspecifieke kennis • onderwijskundige en didactische kwalificaties • kennis van, ervaring in en relaties met de beroepspraktijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • VAC - Docententeam Vertaalacademie 1-1-2014
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Personeelsbeleid (onder andere functie- en kwalificatieprofielen, documentatie over functioneren en professionaliseren, scholingsplan</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • FIBC - Strategisch personeelsplan (12/11/2013) • FIBC - Handboek voor nieuwe medewerkers (september 2012) • FIBC - Medewerkertevredenheidsonderzoek - Rapportage maart 2014 • FIBC - Overleg Evaluatie blok 4 2012 2013_werkzaamheden BO_Planning en Roostering_5 september 2013 • FIBC - Overleg_evaluatie blok 2 2013-2014_werkzaamheden BO_Planning en Roostering_19112013 • FIBC - Overleg_evaluatie blok 3 2013-2014_werkzaamheden BO_Planning en Roostering_11022014 • FIBC - Taakbelastingsmodel 2013-2014 • FIBC - Verbetering proces planning en roostering FIBC (zonder datum) • FIBC- Voice (12/7/2013) • VAC - Voorbeeld vacature docent tolken juni 2013 • ZUYD - Checklist voor faculteit of dienst bij introductie nieuwe medewerker (zonder datum) • ZUYD - Een visie op toegankelijkheid (4/4/2011) • ZUYD - Formulier Afspraken n.a.v. beoordeling • ZUYD - Formulier beoordelingsgesprek 20110203 • ZUYD - Formulier functioneringsgesprek 20110203 • ZUYD - Regeling functioneringsgesprekken en

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	
		<i>beoordelen (maart 2011)</i>
Standaard 11 Huisvesting en materiële voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> Voorzieningenplan of soortgelijke documenten 	<ul style="list-style-type: none"> FIBC - Evaluatie locatiemanagement Brusselseweg weg (najaar 2013) FIBC – Informatiebeleidsplan (januari 2013) FIBC - Verbetering proces planning en roostering FIBC - X-Lab 2013-2014 VAC - Specifieke software voor vertalers ZUYD - Een visie op toegankelijkheid
Standaard 12 SLB en informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> SLB-plan of systeem van studiebegeleiding (indien afzonderlijk beschreven) 	<ul style="list-style-type: none"> VAC - Studieloopbaanbegeleiding nota (1/10/2013) ZUYD - Een visie op toegankelijkheid (4/4/2012)
Standaard 13 Evaluaties Standaard 14 Verbetermaatregelen Standaard 15 Betrekken stakeholders	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitszorgplan: beleid, overzicht van evaluatie-instrumenten, streefcijfers 	<ul style="list-style-type: none"> IBC - Kwaliteitszorg (11/6/2013)
	<ul style="list-style-type: none"> Beleidsdocumenten op het gebied van kwaliteitszorg 	<ul style="list-style-type: none"> IBC - Kwaliteitszorg (11/6/2013) UYD - Prestatieafspraken
	<ul style="list-style-type: none"> Recente evaluatierapporten (zowel intern als extern, inclusief meetinstrumenten en de analyses) van aspecten van het onderwijs, zoals verslagen van geïmplementeerden, evaluaties onder studenten en docenten, module-evaluaties, studenttevredenheidsonderzoek, uitkomsten en analyses van evaluaties en verbeteractiviteiten 	<ul style="list-style-type: none"> IBC - Studentstages 2013 AC - Alumni-enquête VAC 2010-2012 AC - Bedrijvenenquête VAC3 - 2013-2014 AC - Resultaten exit-enquête 2011-2012 (september 2012) AC - Resultaten exit-enquête 2012-2013 (maart 2013) AC - Voorbeeld blokenquête 2013-2014 AC - Voorbeeld blokenquête score docent
	<ul style="list-style-type: none"> Samenvatting en analyse van recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie 	<ul style="list-style-type: none"> IBC - NSE-analyse 2013 AC - Overzicht verbetermaatregelen i.s.m. Kwaliteitszorg 2014

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	
		<ul style="list-style-type: none"> • AC - Overzicht verbetermaatregelen n.a.v. vorige accreditatie (s.v.z. 1/1/2014) • AC - Planningscycli 2013-2014 • AC - Presentatie verbeterplannen/Powerpoint • AC - Rapport interne audit 2012-2013 (15/5/2013) • AC - Verbeterplan n.a.v. interne audit 2013 (20/9/2013) • UYD - Handboek examencommissies (mei 2014) • UYD - Medewerkertevredenheidsonderzoek 2014 rapportage
	<ul style="list-style-type: none"> • Documentatie over student- en docenttevredenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • IBC - Medewerkertevredensheidonderzoek 2014 Rapportage • IBC - NSE-analyse 2013 • AC - Samenwerking Babel Groot Dictee
<p>Standaard 16 Toetsing en gerealiseerd niveau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Documenten waaruit blijkt: <ul style="list-style-type: none"> • op welke wijze de kwaliteit van de toetsen en beoordeling worden geborgd • dat de toetsen en beoordeling valide en betrouwbaar zijn • Stage- en afstudeerhandleidingen • Overzichtslijst met alle afstudeerwerken van de laatste twee jaar met daarop vermeld: naam student, het studentnummer, de afstudeerdatum, de variant en de locatie van de opleiding, de behaalde resultaten in de afstudeerfase (cijfer beoordeling) 	<ul style="list-style-type: none"> • VAC - Toetsbeleid (21/2/2013, hele document) • VAC - Studiehandleiding BLOK 3.3 en 3.4 2013-2014 • VAC - Studiehandleiding Jaar 4 2013-2014 • VAC - Studiehandleiding Vertaalpraktijk I Externe vertaalstage 4 3 4 4 2013-2014 • VAC - Lijst van afstudeerwerken per student cohorten 2011-2012 EN 2012-2013

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	
	eindwerkstuk, cijfer mondelinge verdediging, eindcijfer afstuderen), de aanwezigheid van de ingevulde en ondertekende beoordelingsformulieren.	
	<ul style="list-style-type: none"> Uit het overzicht van de afstudeerproducten selecteert de opleiding vier afstudeerproducten met gemotiveerde beoordelingen, evenwichtig gespreid in een range van net voldoende tot zeer goed 	<ul style="list-style-type: none"> 4 afstudeerwerken: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lees- en vertaalproject (+ beoordeling) ✓ Stageverslag-(+ beoordeling) ✓ Eindwerkstuk KT-NL (+ beoordeling)
	<ul style="list-style-type: none"> Een representatieve selectie (spreiding in vakgebieden en in beoordeling) van toetsopgaven en feitelijk gemaakte tussentijdse en afsluitende toetsen, werkstukken, opdrachten, beroepsproducten, stageverslagen, et cetera en de beoordeling daarvan. 	<ul style="list-style-type: none"> representatieve selectie toetsen, projecten en opdrachten 2011-2012 en 2012-2013
	<ul style="list-style-type: none"> Documenten, verslagen en reglementen van de examencommissie, de Toetscommissie, de opleidingscommissie en/of andere relevante commissies, inclusief de samenstelling ervan. 	<ul style="list-style-type: none"> VAC - Jaarverslag Excie VAC 2012-2013 VAC - Lijst examinatoren Vertaalacademie 2013-2014 VAC - Notulen curriculumcommissie VAC - Notulen examencommissie VAC - Notulen opleidingscommissie VAC- Notulen opleidingsteam VAC - Verslagen Toetscommissie VAC - Samenstelling commissies VAC 13-14 VAC - Verslag Interne audit 050213 VAC - Verslag sessie gerealiseerd eindniveau 140109 VAC- Samenstelling en bevoegdheden curriculumcommissie ZUYD - Handboek examencommissies (mei 2014)
	<ul style="list-style-type: none"> Alle geselecteerde afstudeerproducten uit de overzichtslijst, inclusief beoordelingen. 	<ul style="list-style-type: none"> VAC - Lijst van afstudeerwerken per student cohorten 2011-2012 EN 2012-2013 VAC - Beoordelingen van de afstudeerwerken per student
Overig	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht van de contacten met het werkveld (indien relevant) 	<ul style="list-style-type: none"> Overzicht contacten met het werkveld Basisgegevens Vertaalacademie Eindkwalificaties VAC Curriculumoverzicht VAC Lijst van bijlagen (meegestuurd /geüpload op portal NQA en ter inzage)

STANDAARD	GECONCRETISEERD IN ZUYD DOCUMENTEN (VETGEDRUKT = MEESTUREN/GEÛPLOAD OP PORTAL NQA, CURSIEF = TER INZAGE)	

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Studentnummer
857289
930830
926671
2036015
853542
852740
951544
31438
711683
961418
855278
802352
912794
728608
708410
927457

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

Vertaalacademie

Instelling: Zuyd Hogeschool

Visitatiedatum: 27 en 28 mei 2014

Ondergetekende: *. DIRK VERBEECK*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *. HOOFD OPLEIDING*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dirk Verbeek', written over a horizontal line.

Datum: *25 APRIL 2014*